

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA **CUKR** **CUKROVÁ** **ŘEPA**

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-797-8

ČERVENEC 2009

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK:

ACP	Afrika, Caribic, Pacific. Vybrané rozvojové země z oblastí Afriky, Karibiku a Tichomoří
CN	Kombinovaná nomenklatura (celní termín)
CPV	Cena u průmyslových výrobců
CZV	Cena u zemědělských výrobců
EK	Evropská komise
EUR	Euro, společná měnová jednotka EU
FOB	Free on board (volně na palubě lodi). Dodací podmínka – INCOTERMS
ISA	Mezinárodní federace národních normalizačních sdružení
lb	Libra (hmotnostní jednotka) – 0,453 kg
NČS	Nové členské státy EU (od 1. 5. 2004)
NV	Nařízení vlády
SAPS	Single area payment scheme. Sazba jednotné platby na plochu
Sb.	Sbírka zákonů
SNS	Společenství nezávislých států (některé země po rozpadu SSSR)
SOTC	Společná organizace trhů s cukrem
SSP	Separate sugar payment (Oddělená platba na cukr)
SVZ	Situační a výhledová zpráva
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
t/d ř.	Tuny řepy za den (jmenovitý výkon cukrovaru – zpracování řepy)
TOP-UP	Národní doplňková platba (platba na zemědělskou půdu)
USc	Měnová jednotka – americký cent (setina dolaru)
EBA	Everything but army (vše kromě zbraní) Podpora obchodu pro 49 nejméně rozvinutých zemí
WTO	World Trade Organization (Světová obchodní organizace)

Odbor rostlinných komodit MZe

Odpovědný redaktor:

Ing. Ivan Svoboda MZe

Ředitelka odboru rostlinných komodit:

Ing. Eva Divišová MZe

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Český statistický úřad – ČSÚ

Českomoravský cukrovarnický spolek – ČMCS

F.O.Licht – International Sugar and Sweetener Report

Ministerstvo financí – MF

Ministerstvo zemědělství – MZe

Ministerstvo průmyslu a obchodu – MPO

Státní zemědělský intervenční fond – SZIF

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský – ÚKZÚZ

Výzkumný ústav cukrovarnický Praha – VUC Praha a.s.

Vydalo Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, 117 05 Praha I

internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-797-8, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 273 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
CUKR
CUKROVÁ ŘEPA

ČERVENEC 2009

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	4
Zásahy státu a EU	5
I. Opatření na trhu ČR	5
Rozdělení produkčních kvót cukru v roce 2007/08 a 2008/09	5
Platby a podpory při restrukturalizaci cukrovarnického průmyslu v ČR	5
Dotace a finanční podpory pro zemědělce pro rok 2008	6
2. Opatření na trhu EU	7
Reforma společné organizace trhů s cukrem po 1. 7. 2006	7
Legislativa ES	8
Celní opatření EU vůči třetím zemím	8
Světový obchod s cukrem	10
Evropa	16
Evropská unie	19
Vývoj cen cukru na světových trzích	23
Pěstování řepy v ČR a cukrovarnická kampaň v roce 2008/09	25
Počátek pěstování cukrové řepy v roce 2009	25
Novinka na trhu biopaliv v ČR, vysokokonzentrovaná palivová směs E 85	27
Vývoj cen u zemědělských výrobců cukrové řepy	28
Definitivní výsledky cukrovarnické kampaně v ČR v roce 2008/09	29
Vývoj cen cukru u průmyslových výrobců a spotřebitelských cen cukru v ČR	31
Prodej cukru z cukrovarů v ČR v letech 2007/08 až 2008/09 a bilance cukru	32
Zahraniční obchod	36
Teritoriální rozdělení zahraničního obchodu s cukrem v ČR	38
Zahraniční obchod výrobků s obsahem cukru	39
Tabulková příloha	39

V zahraničním obchodu jsou v této publikaci za dovoz a vývoz považovány i dodávky zboží v rámci intrakomunitárního obchodu ČR se zeměmi EU.

Metodika vykazování statistických dat se mezi ČSÚ a SZIF liší. Proto mohou být některá zveřejněná data odlišná.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na územních pracovištích Zemědělských agentur MZe, na okresních pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství. Situační a výhledové zprávy jsou také k dispozici na síti Internet, na adrese: <http://www.mze.cz>.

ÚVOD

Tato Situační a výhledová zpráva (dále jen SVZ) navazuje na údaje a skutečnosti, které byly zveřejněny v SVZ vydané v prosinci 2008. Cílem předkládané SVZ je informovat veřejnost o nejdůležitějších aktuálních skutečnostech a základních údajích v sektoru cukru a výroby palivového lihu a o základních trendech a prognóze vývoje na těchto úsecích. V jednotlivých kapitolách SVZ poskytuje údaje o pravidlech v rámci společné organizace trhů s cukrem v EU, legislativě EU a opatřeních státu na trhu s cukrem v ČR. Dále poskytuje SVZ základní informace v rámci oblastí českého zahraničního i světového obchodu s cukrem a pěstování a zpracování cukrové řepy v ČR i v EU.

Použité údaje jsou zpracovány podle informací dostupných k měsíci květnu roku 2009, není-li uvedeno jinak.

Termín **marketingový rok**, který byl ve zprávě používán před rokem 2001, začínal pro komoditu cukrová řepa – cukr 1. října příslušného kalendářního roku a končil 30. září následujícího kalendářního roku.

Termín **kvótový rok**, který byl zaveden v NV č. 114/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, začínal 1. září příslušného kalendářního roku a končil 31. srpna následujícího kalendářního roku. Do roku 2003/04 je použit v tabulce „Bilance cukru“.

Termín **hospodářský rok** začínal v EU od 1. července příslušného roku a končil 30. června následujícího roku. V ČR byl použit od hospodářského roku 2004/05 do roku 2005/06.

V roce 2006/07 hospodářský rok trval v EU v důsledku přechodného období výjimečně 15 měsíců (od 1. 7. 2006 do 30. 9. 2007).

Od počátku roku 2007/08 hospodářský rok opět trvá 12 měsíců, a to vždy od 1. října daného roku do 30. září příštího roku.

Statistický systém sledující pohyb zboží mezi členskými státy EU, tj. mezi ČR a ostatními členskými státy EU se nazývá Intrastat a statistikou obchodu zemí EU s třetími zeměmi se zabývá Extrastat. Sledování v rámci Intrastatu se týká zboží, které bylo odesláno z České republiky do jiného členského státu EU nebo bylo přijato do ČR z jiného členského státu EU (tj. v obou případech přestoupilo státní hranici). Povinnosti vykazování údajů do Intrastatu jsou upraveny:

a) národními předpisy:

- vyhláškou č. 393/2008 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a o způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropského společenství. Touto vyhláškou byla novelizována vyhláška č. 201/2005 Sb. Tato vyhláška je v novelizovaném znění k dispozici na www.czso.cz

b) předpisy EU:

- nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterými se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a nařízení Komise (ES) č. 1915/2005, kterým se mění nařízení č. 1982/2004.

Od 1. 1. 2009 dochází k významným změnám ve vykazování zboží sledovaném v Intrastatu. Mění se mimo jiné limit hodnoty zboží odeslaného nebo přijatého z jiného členského státu od počátku roku 2009. **Práh pro vykazování v roce 2009 činí 8 miliónů Kč** fakturované hodnoty **zboží odeslaného do ostatních členských států EU i přijatého z ostatních členských států EU**, přičemž zpravodajská jednotka, která překročila osvobozující práh v roce 2008 (2 nebo 4 milióny Kč), musí vykazovat údaje do Intrastatu nejméně do konce roku 2009.

Další významnou změnou je **povinné uvádění údaje o vlastní hmotnosti** do výkazů Intrastat i pro ty podpoložky kombinované nomenklatury, kterým je v celním sazebníku přiřazen kód doplňkové měrné jednotky. Tyto údaje byly nepovinné a proto bylo v 1/3 členských států upuštěno od jejich sledování. Vzhledem k tomu, že se ztrácela logická kontrola nad těmito výkazy, je uvádění například hmotnosti i počtu kusů živých zvířat od 1. 1. 2009 povinné.

Legislativa EU je publikována v Ústředním věstníku EU. Jednotlivé právní předpisy jsou publikovány s cílem zpřístupnění široké veřejnosti na internetu pod doménou Eur-Lex (www.europa.eu).

SOUHRN

V roce **2008/09** byla sklizena cukrová řepa z celkové plochy **51 289 ha** (meziroční pokles o 2 737 ha) Z této plochy bylo **43 987 ha** řepy na výrobu cukru při vysokém výnosu bulev **58,31 t/ha**. Celkem 7 302 ha cukrové řepy bylo sklizeno k jiným účelům, na výrobu kvasného lihu a průmyslového cukru. Osevní plochy cukrové řepy by již neměly významněji klesat.

Na výrobu cukru bylo v roce **2008/09** zpracováno celkem **2 564 883 t řepy** při průměrné cukernatosti 18,04 %. V roce 2008/09 bylo vyrobeno celkem **414 673 t** bílého cukru z řepy, což představuje významný meziroční nárůst o 60 805 t. V kampani bylo dále vyrobeno celkem **80 180 t bilanční melasy**. Produkce této suroviny nadále významně klesá.

Cena řepy u zemědělských výrobců dosáhla v roce 2008 průměru **806 Kč/t**. Meziročně cena významně poklesla o 54 Kč/t. Pokles CZV je nejvíce ovlivněn snižováním minimální ceny řepy v EU v každém roce, která se snížila v roce 2008 na 27,8 EUR/t. Pěstitelům byla jako kompenzace v roce 2008 opět přiznána oddělená platba za cukr, sazba byla stanovena na úrovni **270,10 Kč/t řepy**. Ceny průmyslových výrobců cukru dosáhly v roce 2008 průměru **16,10 Kč/kg**. Meziročně se ceny významně snížily o 2,90 Kč/kg v souvislosti se snížením referenční ceny v EU v roce 2008/09 na **541,5 EUR/t**. Spotřebitelské ceny krystalového cukru dosáhly v roce 2008 průměru **21,04 Kč/kg**. Pokles spotřebitelských cen je znatelně nižší než u CPV.

Podle druhého odhadu světové produkce cukru společnosti F.O.Licht z roku 2009 se v hospodářském roce **2008/09** sníží produkce cukru na **156,3 mil. t**, meziročně o 13 mil. t. Nejvyšší meziroční pokles produkce cukru bude v regionech Asie a v Evropě (především v EU 27). V EU 27 výraznější poklesla produkce cukru především v závislosti na provedené restrukturalizaci cukrovarnického průmyslu. Světová spotřeba cukru vzroste podle odhadu na **160 929 tis. t**. Za posledních deset let vzrostla světová spotřeba cukru již o 30,8 mil. t. Konečné zásoby cukru ve světě poklesnou na **73,5 mil. t**.

Dne 22. října 2007 bylo schváleno **nařízení Rady č. 1234/2007**, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty. Tímto nařízením byly sloučeny tržní řády pro všechny dotčené komodity do jednoho legislativního rámce. V rámci tohoto nařízení je řešena i reforma v rámci SOTC podle základního nařízení Rady č. 318/2006 v platném znění a dalších navazujících právních předpisů EU. Účinnost tohoto nařízení byla v odvětví cukru stanovena až od 1. 10. 2008. V letech 2008/09 až 2009/10 se dostává restrukturalizační proces v odvětví cukru v EU do své závěrečné fáze. Hlavním cílem tohoto procesu bylo snížení kvót cukru v EU. Od roku 2007/08 bylo v EU celkem **odevzdáno 5 230 331 t** kvóty **cukru** a naopak nakoupeno bylo 1 012 620 t dodatečné kvóty cukru. Dále bylo odevzdáno celkem 222 316 t kvót izoglukózy a 320 717 t kvóty inulínových sirupů.

V roce 2007/08 odevzdala společnost ES ČR, a.s. celou svoji produkční kvótu v celkovém množství 102 472,8 t EK. Po připočtení **dodatečné kvóty** v celkové výši **20 070 t** poklesla celková **kvóta ČR** pro rok **2007/08** na **372 459,2 t cukru**. Tato kvóta bude zachována i v letech 2008/09 a 2009/10. Celková kvóta v ČR poklesla oproti původní kvótě z roku 2004/05 celkem o 82 402,8 t cukru.

V hospodářském roce **2008/09** bylo do ČR **dovezeno** v průběhu sedmi měsíců (do 30. dubna 2009) celkem **50 612 t cukru** v celkové finanční hodnotě **730,3 mil. Kč** a **vyvezeno** celkem **100 044 t** v celkové hodnotě **1 242,8 mil. Kč**. Dovoz i vývoz cukru byl opět realizován převážně v rámci komunitárního obchodu zemí EU. Obchod s třetími zeměmi byl zcela okrajového rázu. Bilance zahraničního obchodu s cukrem vykazuje v roce 2008/09 hodnoty **aktivního salda** v množství **49 432 t** a ve finančním vyjádření **512,5 mil. Kč**. V tomto roce se prozatím významně snížilo pasivní saldo obchodu s výrobky s obsahem cukru, které činilo do konce dubna 2009 pouze -15 260 t. Velmi výrazně se především snížil dovoz substituentů cukru, zejména izoglukózy.

ZÁSAHY STÁTU A EU

I. Opatření na trhu ČR

Rozdělení produkčních kvót cukru v letech 2007/08 a 2008/09

Pro rok **2007/08** poklesla v důsledku odevzdání celé kvóty společností ES ČR, a.s. Evropské komisi v celkovém množství 102 472,8 t národní kvóta ČR.

Rozdělení produkčních kvót cukru v ČR v t pro rok 2007/08 a 2008/09

	Kvóta celkem (rok 2008/09)	Z toho: dodatečná kvóta	Odevzdaná kvóta*	Původní kvóta
Cukrovary a lihovary TTD, a.s.	208 715,651	8 820,048	0,000	199 895,6
EASTERN SUGAR ČR, a.s.	0,000	0,000	102 472,8	102 472,8
Moravskoslezské cukrovary, a.s.	93 973,208	7 629,210	0,0	86 344,0
Hrušovany	46 769,666			
Opava	39 574,332			
Hanácká potravinářská společnost s. r. o.	25 184,488	0,000	0,000	25 184,488
Litovelská cukrovarna, a.s.	22 596,848	1 834,419	0,000	20 762,4
Cukrovar Vrbátky a.s.	21 989,012	1 786,323	0,000	20 202,7
Celkem rok 2007/08	372 459,207	20 070,000	102 472,8	454 862,0
Národní kvóta v r. 2004/05	454 862,000			
% z národní kvóty r 2004/05	81,9			
Rozdíl oproti původní národní kvótě v t	- 82 402,793			

Pramen: SZIF.

* Kvóta byla odevzdána EK v roce 2007/08.

Za přidělení všech dodatečných kvót v celkovém množství 20 070 t zaplatily cukrovarnické podniky (stanovená sazba v EU byla 730 EUR/t) v ČR celkem 14 651 100 EUR. Po připočtení dodatečných kvót a odečtení odevzdané kvóty poklesla národní kvóta cukru v ČR na 372 459,207 t. To představuje podíl 81,9 % z původní národní kvóty ČR, která byla stanovena v celkové výši 454 862 t. Pro rok **2008/09** i **2009/10** zůstává národní kvóta cukru stejná.

Platby a podpory při restrukturalizaci cukrovarnického průmyslu v ČR

Nařízením Rady č. **320/2006**, v platném znění a nařízením EK č. **968/2006**, v platném znění, byla zavedena **restrukturalizační podpora** cukrovarnickým podnikům, které se rozhodly vzdát své produkce cukru v rámci kvóty, přičemž část podpory je vyhrazena i pro pěstitele cukrové řepy a smluvní poskytovatele strojů.

Z celkové výše restrukturalizační podpory ve výši **74 805 139,0 EUR** (2 002 114 662,3 Kč) bylo přiznáno společnosti EASTERN SUGAR ČR, a.s. 70,7 %, pěstitelům 27,5 % a smluvním poskytovatelům strojů 1,8 %. První část restrukturalizační podpory v celkové výši **29 922 055,6 EUR** (40 % z celkové částky) vyplatil SZIF v červnu 2008. Příjemcem podpory byly cukrovarnický podnik ES ČR, a.s., dále pěstitelé cukrové řepy a smluvní poskytovatelé strojů, kteří měli s touto společností uzavřeny smlouvy o dodávkách řepy a službách při pěstování řepy. Druhá splátka v celkové výši **44 883 083,4 EUR** (60 % z celkové částky) byla SZIF vyplacena všem příjemcům v únoru 2009.

Celkové platby restrukturalizačních podpor v ČR v EUR

Příjemce podpory	1. část platby (40 %) červen 2008	2. část platby (60 %) únor 2009	Platba celkem
ES ČR, a.s.	21 154 893,31	31 732 339,96	52 887 233,27
Pěstitelé řepy (143)	8 228 565,29	12 342 847,94	20 571 413,23
Poskytovatelé strojů (12)	538 597,00	807 895,50	1 346 492,50
Celkem v EUR	29 922 055,60	44 883 083,40	74 805 139,00
Celkem v Kč	750 684 531	1 251 430 132	2 002 114 663

Pramen: SZIF.

* pro přepočítání byl použit aktuální kurz Kč podle NK č. 1913/2006.

Vyplacení dodatečné platby restrukturalizační podpory

Zpětná platba restrukturalizační podpory představuje částky vyplacené náhradou za rozdíl mezi podporou poskytnutou podnikům a pěstitelům v hospodářských letech 2006/07 a 2007/08 a podporou, která by byla poskytnuta za podmínek platných pro rok 2008/09. Dodatečná platba restrukturalizační podpory byla jednorázově vyplacena v červnu roku 2008. Zpětně bylo vyplaceno celkem **340 303 897 Kč** zpětné restrukturalizační podpory. Z této částky připadlo společnosti ES ČR, a.s. 119 261 148 Kč a 143 pěstitelům cukrové řepy 221 042 749 Kč.

Diversifikační podpora

Dne 16.4.2008 schválila vláda **NV č. 149/2008 Sb.**, o stanovení některých podmínek poskytování diversifikační podpory pěstitelům cukrové řepy. Celková částka diversifikační podpory byla pro hospodářský rok 2007/08 stanovena pro ČR rozhodnutím EK z 11.6.2008 a činila **11 220 770,83 EUR**.

Diversifikační podpora má především pěstitelům usnadnit jejich přechod k pěstování jiných plodin. Za tím účelem bude dotčeným pěstitelům poskytnuta podpora určená ke spolufinancování nákupu moderních a ekologicky šetrných zemědělských strojů, které jim pomohou při přechodu k jinému druhu zemědělské činnosti. Na diversifikační podporu má nárok pouze žadatel, který dodával řepu do cukrovarnického podniku před jeho vstupem do restrukturalizačního procesu a splnil všechny podmínky stanovené výše citovaným nařízením vlády. Z prostředků poskytnutých v rámci diversifikační podpory bude možno uhradit **nejvýše 40 % z pořizovací ceny zakoupeného zemědělského stroje**. Příjemce diversifikační podpory obdrží částku odpovídající 40 % pořizovací ceny nově zakoupeného zemědělského stroje nebo více strojů. Obdržená částka však nesmí překročit maximální částku vypočtenou podle výše citovaného nařízení vlády.

SZIF přijal k datu ukončení podávání žádostí 31. 3. 2009 celkem 149 žádostí od dotčených smluvních dodavatelů cukrové řepy. Do konce března 2009 bylo vyplaceno 71 žadatelům celkem **167 999 736 Kč**. Ostatní dosud nevyplacené žádosti budou vyplaceny v září 2009.

Dotace a finanční podpory pro zemědělce pro rok 2008

SZIF zveřejnil dne 14. 11. 2008 sazby dotací a finančních podpor pro rok 2008 v ČR. Dne 28. 11. byla dále stanovena i sazba platby na pěstování energetické plodiny. Pro srovnání zde uvádíme i sazby dotací a plateb na Slovensku. Na rozdíl od ČR se sazba pro SSP na Slovensku vztahuje na hektar pěstované cukrové řepy (v ČR se vyplácí na 1 t dodané řepy).

Sazby dotací a plateb pro rok 2008 v ČR

	MJ	Komentář	Sazba
Jednotná platba na plochu	Kč/ha	SAPS	3 072,70
Národní doplňková platba*	Kč/ha	TOP-UP – k přímým podporám pro rok 2008 u platby na zemědělskou půdu	1 341,40
Oddělená platba na cukr*	Kč/t cukrové řepy	SSP – pro pěstitele cukrové řepy	270,10
Energetická plodina	Kč/ha	Plocha na které byla pěstována energetická plodina	1 109,70

Pramen: SZIF.

* Platba TOP-UP a SSP může být přiznána pouze těm pěstitelům, kteří mají nárok na dotaci SAPS.

Sazby dotací a plateb pro rok 2008 ve Slovenské republice

	MJ	Sazba	
		EUR	SKK
Jednotná platba na plochu (SAPS)	EUR/ha	96,64	2 982,06
Platba na plodiny pestované na orné půdě *	EUR/ha	55,64	1 685,89
Osobitná platba na cukor (SSP)	EUR/ha řepy	562,09	17 031,36
Platba na pestovanie energetických plodín	EUR/ha	45,00	1 363,50

Pramen: Podohospodárská platobná agentúra.

* Tato platba neplatí pro cukrovou řepu.

Oddělená platba na cukr

S účinností od 15. 3. 2007 bylo v platnosti nařízení vlády č. 45/2007 Sb., kterým se stanoví některé podmínky poskytování oddělené platby za cukr pěstitelům cukrové řepy. Pro rok 2008 byla stanovena sazba v rámci opatření „**Oddělená platba na cukr**“ (SSP) ve výši **270,10 Kč/t** cukrové řepy. Platba bude poskytnuta žadatelům, kteří si pro rok 2008 o tuto platbu požádali a splnili požadované podmínky. Podmínkou pro poskytnutí platby je přiznání přímé platby SAPS pro rok 2008.

2. Opatření na trhu EU**Reforma společné organizace trhů s cukrem (SOTC) po 1. 7. 2006**

SOTC je v EU uplatňována již od roku 1968. SOTC se od roku 2001 až do roku 2006 řídila nařízením Rady č. 1260/2001. Po vstupu ČR do EU platilo toto nařízení i pro ČR. Administrací systému trhů s cukrem jsou v jednotlivých zemích EU pověřeny převážně národní intervenční agentury. V ČR je touto činností pověřen **SZIF**.

Od počátku hospodářského roku 2006/07 nabyla účinnosti reforma SOTC v EU. SOTC v EU se řídila od 1. 7. 2006 základním nařízením Rady č. 318/2006. Podle tohoto nařízení se změny dotýkají hlavně kvótového systému a výrobních dávek cukru, vývozních náhrad, intervenčního nákupu a prodeje cukru. Základní principy této reformy byly zveřejněny v SVZ Cukr, cukrová řepa vydané v říjnu roku 2006.

V průběhu následující reformy docházelo k různým úpravám a doplněním stávajícího nařízení. Dne 20. 2. 2006 byla publikována tři níže uvedená nařízení Rady, která tvořila základ reformy trhu s cukrem v EU. Na tato nařízení navazují prováděcí předpisy ES v odvětví cukru (nařízení Komise ES). Od října 2007 a dubna 2008 vstoupily dále v platnost dvě nová nařízení Rady, kterými se mění popřípadě doplňují původní dvě nařízení Rady v rámci reformy SOTC.

Dne 22.10.2007 bylo přijato **nařízení Rady (ES) č. 1234/2007**, do něhož byla včleněna i novelizovaná reforma SOTC. Cílem tohoto nařízení je zjednodušit regulační prostředí SZP vytvořením jednoho horizontálního právního rámce pro ustanovení o zemědělských trzích. Toto nařízení Rady nabylo účinnosti pro odvětví cukru až od počátku hospodářského roku 2008/09, tedy od 1. 10. 2008.

Legislativa ES

1. **Nařízení Rady (ES) č. 318/2006** ze dne 20. února 2006 o společné organizaci trhů v odvětví cukru (s platností do 30.9.2008).
2. **Nařízení Rady (ES) č. 1782/2003** v platném znění, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce (čl. 143 ba).
3. **Nařízení Rady (ES) č. 320/2006** ze dne 20. února 2006, kterým se zavádí dočasný režim restrukturalizace cukrovarnického průmyslu ve Společenství a kterým se mění nařízení ES č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky.
4. **Nařízení Rady (ES) č. 1261/2007** ze dne 9. října 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 320/2006, kterým se zavádí dočasný režim restrukturalizace cukrovarnického průmyslu ve Společenství.
5. **Nařízení Komise (ES) č. 1264/2007** ze dne 26. října 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 968/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 320/2006, kterým se zavádí dočasný režim restrukturalizace cukrovarnického průmyslu ve Společenství.
6. **Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007** ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“).
7. **Nařízení Rady (ES) č. 361/2008** ze dne 14. dubna 2008, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1234/2007.
8. **Nařízení Komise (ES) č. 924/2008** ze dne 19. září 2008, kterým se stanoví množstevní omezení pro vývoz cukru a izoglukózy nepodléhajícího kvótám do konce hospodářského roku 2008/09.
9. **Nařízení Rady (ES) č. 72/2009** ze dne 19. ledna 2009 o úpravách společné zemědělské politiky změnou nebo zrušením některých nařízení.
10. **Nařízení Rady (ES) č. 73/2009** ze dne 19. ledna 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce.
11. **Nařízení Komise (ES) č. 183/2009** ze dne 6. března 2009, kterým se mění příloha VI nařízení Rady č. 1234/2007, pokud jde o úpravu kvót pro hospodářský rok 2009/10 v odvětví cukru

Celní opatření EU vůči třetím zemím

Celní sazebník pro obchod EU s třetími zeměmi pro rok 2009 se řídí nařízením Komise č. 1031/2008 ze dne 19. 9. 2008, které navazuje na základní nařízení Rady č. 2658/1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. Nařízení vstoupilo v platnost dne 1. 1. 2009.

Přehled celních sazeb v odvětví cukru

1. Surový třtinový i řepný cukr – **33,9 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru)**
2. Ostatní cukr (včetně bílého cukru) – **41,9 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru)**
3. Izoglukóza (CN 1702 3010, 4010, 6010) – **50,7 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru)**
4. Inulínový sirup (CN 1702 6080) – **0,4 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru)**
5. Melasa třtinová i ostatní (řepná) CN 1703 1000 a 9000 – **0,35 EUR/100 kg**
6. Kakaový prášek obsahující 80 % nebo více sacharózy (CN 1806 1090) – **8% + 41,9 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru).**

Přehled dovozních celních kvót EU s preferencí v odvětví cukru pro rok 2008/09*

Název	CN	Kvóta	celní sazba	
Třtinový cukr surový (koncesní cukr)	1701 1110	106 925 t z toho:	98 EUR/t	
		- Brazílie		10 124 t
		- Austrálie		9 925 t
		- ostatní vybrané třetí země		86 876 t
Třtinový nebo řepný surový cukr (ekvivalent bílého cukru)	1701 1110 až 1701 9990	1 304 700 t z toho:	0 %	
		- země ACP		1 294 700 t
		- Indie		10 000 t
Cukr bílý i surový	1701	- země EBA	150 000 t	0 %
Cukr bílý i surový	1701	- ostatní země (mimo EBA)	80 000 t	0 %
Cukr v kvótách celkem		1 625 t		
Z toho 0 % celní sazba		1 534 700 t		
Chemicky čistá fruktóza	1702 5000		4 504 t	16 %
Chemicky čistá fruktóza	1702 5000		1 253 t	20 %
Čokoláda	1806 1015 až 9090		107 t	43 %

Pramen: Nařízení EK č. 1031/2008 a nařízení Rady č. 1528/2007.

Kvóty jsou platné do 30. 9. 2009.

Dovozní kvóta s nulovou celní sazbou se zeměmi ACP a Indií

EK stanovila speciální preferenční kvótu na bezcelní dovoz surového třtinového, nebo řepného cukru na úrovni referenčních cen z vybraných rozvojových zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří (tzv. země ACP) a Indie pro rok 2008/09 v celkovém množství **1 304 700 t**.

Dne 20. prosince 2007 bylo přijato v EU **nařízení Rady (ES) č. 1528/2007**. V rámci přechodných ustanovení tohoto nařízení byly m.j. otevřeny dvě nové celní kvóty s nulovým clem se zeměmi v rámci iniciativy VKZ i s ostatními třetími zeměmi pro hospodářský rok **2008/09**. Pro produkty v rámci skupiny CN 1701 byla otevřena kvóta s nulovou celní sazbou **150 tis. t** v ekvivalentu bílého cukru pocházejícího z nejméně rozvinutých zemí (49 zemí v rámci iniciativy EBA). Dále byla otevřena kvóta s nulovým clem v množství **80 tis. t** ekvivalentu bílého cukru z ostatních třetích zemí (mimo iniciativu EBA).

Ukončení dohod o cukru mezi EU a státy ACP a Indií (tzv. Protokol 3)

Podle rozhodnutí **Rady č. 626 a č. 627/2007** ze dne 28. září 2007 vypověděla EU jménem Společenství Protokol 3 o cukru ze států AKT a Indie. Opatření Protokolu o cukru sloužila zájmům jak států AKT, tak i zájmům Společenství tím, že vývozcům ze států AKT zaručovala odbytiště na výnosném trhu a rafineriím Společenství poskytovala záruku pravidelných dodávek třtinového cukru. V kontextu reformovaného trhu s cukrem v rámci EU nebude již Společenství dále poskytovat evropským výrobcům cukru cenové záruky, neboť předchozí intervenční mechanismus je postupně ukončován. Tyto smlouvy byly vypovězeny ke konci září roku 2009. Od roku 2009/10 tedy již nebude v platnosti celní preferenční kvóta s nulovou celní sazbou v celkové výši **1 304 700 t** surového třtinového cukru. Vypovězením dohod z Lomé však nekončí hospodářská spolupráce EU se zeměmi ACP a Indií. Tato spolupráce však bude postavena na jiném základě.

EK se rozhodla stanovit speciální kvótu pro dovoz surového třtinového cukru ze zemí ACP a Indie na období tří měsíců (červenec/září 2009) v celkovém množství 326 175,04 t. Smyslem tohoto opatření bylo především uspokojit co největší počet žadatelů o preferenční kvótu a zároveň umožnit co nejvyšší vývoz cukru zemím ACP za vysoké ceny do EU ještě před ukončením platnosti smlouvy z Lomé.

Stanovení dovozu preferenčního surového cukru ze zemí ACP/Indie od 1. 7. do 30. 9. 2009

Země	t	Země	t
Hodnota bílého cukru			
Barbados	8 024,35	Mauricius	122 757,63
Belize	11 670,03	Mosambik	1 500,00
Kongo	2 546,53	St. Kitts/Nevis	0,00
Fiji	41 337,08	Surinam	0,00
Guayana	41 282,85	Swazijsko	29 461,13
Indie	2 500,00	Tanzanie	2 546,53
Pobřeží slonoviny	2 546,53	Trinidad/Tobago	10 937,75
Jamajka	30 558,58	Uganda	0,00
Kenya	1 250,00	Zambie	1 803,75
Madagaskar	2 690,00	Zimbabwe	7 556,20
Malawi	5 206,10		
Celkem			326 175,04

Pramen: F.O.Licht

SVĚTOVÝ OBCHOD S CUKREM

(podle odhadů společnosti F.O. Licht, údaje v hodnotě surového cukru)

Podle druhého odhadu světové produkce cukru v roce 2008/09 z roku 2009 se výroba cukru v tomto hospodářském roce poměrně významně sníží, a to na úroveň **156 302 tis. t** (snížení oproti předchozímu období o 7,7 %). Významnější pokles produkce cukru se zřejmě soustředí pouze do dvou světových regionů a to Evropy (země EU 27) a oblasti Asie. Největší pokles produkce cukru se očekává v Asii, ve srovnání s rokem 2007/08 celkem o 12 182 tis. t. V Evropě by se měla produkce snížit o 2 464 tis. t. Z dlouhodobějšího pohledu nastaly v produkci cukru největší změny v regionech Jižní Ameriky a Evropy. Zatímco v Jižní Americe se za období sedmi posledních let zvýšila produkce cukru již o cca 10,5 mil. t (navýšení o 34 %), tak v Evropě se produkce cukru za stejné období snížila téměř o 5 mil. t (cca 17 %). Region Asie má v produkci cukru meziroční výkyvy na obě strany. Po velmi vysoké produkci cukru v průběhu předchozích dvou marketingových let, dochází v tomto roce v této oblasti k výraznému poklesu. V ostatních světových regionech se produkce cukru dlouhodobě udržuje na stabilní úrovni. Podíl řepného cukru na celkové produkci se za období posledních sedmi let snížil z 25 % již na pouhých cca 20 %.

Pokud se týká jednotlivých zemí, dominantní postavení v produkci cukru má ve světě již dlouhodobě Brazílie, která by měla podle odhadu vyprodukovat v roce 2008/09 téměř **33 900 tis. t cukru**. Přitom v Indii, jako druhém největším producentovi cukru, se očekává v roce 2008/09 produkce „pouze“ 19 020 tis. t. V roce 2001/02 byla ještě produkce cukru u těchto dvou zemí téměř vyrovnaná. V průběhu dalších let se však rozdíl v produkci cukru u těchto zemí stále více a výrazněji prohlubují. Velmi podobný vývoj má i srovnání s dalším největším světovým producentem cukru, zeměmi EU. V roce 2000/01 byla produkce cukru v zemích EU ještě vyšší než v Brazílii. V dalších letech však docházelo k neustálému zvyšování brazilské produkce, zatímco výroba v zemích EU stagnovala a v posledních třech letech se dokonce výrazně snížila. V roce 2008/09 se odhaduje rozdíl v produkci cukru mezi Brazílií a EU již na 18,9 mil. t. Brazílie tedy v důsledku svého dominantního postavení stále více diktuje ekonomickou politiku ve světovém obchodu s cukrem. Nicméně největší rezervy do budoucnosti ve zvyšování produkce cukru ve světě má zřejmě asijský region. Například v asijské oblasti se v posledních třech letech velmi významně zvýšila produkce cukru v Číně, která by se mohla v příštích letech v produkci vyrovnat i Indii.

Podle druhého odhadu bilance cukru ve světě pro rok 2008/09 je možno zaznamenat především následující trendy:

- I přesto, že v posledním roce se snížila světová produkce cukru, tak z dlouhodobějšího pohledu dochází k nárůstu produkce.
- Stejně tak významně vzrůstá i spotřeba cukru a bohužel i světové zásoby cukru.
- Vysoké světové nadlimitní zásoby cukru v letech 2007 a 2008 vytvářely tlak na světové ceny cukru, které v těchto letech oproti předchozímu období poměrně významně poklesly. V roce 2009 se očekává snížení světových nadlimitních zásob cukru zhruba na poloviční úroveň předcházejícího období (7 677 tis. t). Nadlimitní zásoby cukru budou v roce 2009 soustředěny převážně do tzv. vývozních zemí.

Co se týče světového **dovozu i vývozu cukru**, není zvýšení v posledním desetiletí zdaleka tak markantní jako u výroby či spotřeby cukru. Zatímco světový dovoz cukru se meziročně zvýšil o cca 5 mil. t (55 934,6 mil. t), tak vývoz zůstal zhruba na úrovni předešlého období.

Světová **spotřeba cukru** každým rokem poměrně pravidelně stoupá. Za období posledních pěti hospodářských let již spotřeba vzrostla o cca 16,5 mil. t cukru. Pokud se týká jednotlivých regionů, tak nejdynamičtější nárůst spotřeby je v posledních letech jednoznačně v Asii. V průběhu desetiletí vzrostla spotřeba cukru v této oblasti již o více než 20 mil. t. Nicméně spotřeba cukru na 1 obyvatele je v této oblasti stále ještě nejnižší.

Podíl řepného a třtinového cukru na celkové produkci (hodnota surového cukru)

	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09*
Řepný cukr celkem	37 286	34 300	37 456	38 776	36 648	35 084	31 683
Podíl v %	25,0	24,1	26,4	26,3	21,9	20,7	20,3
Třtinový cukr celkem	112 022	108 145	104 192	108 885	130 407	134 241	124 619
Podíl v %	75,0	75,9	73,6	73,7	78,1	79,3	79,7

Světová produkce cukru v tis. t¹ (hodnota surového cukru)

	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09*
Svět celkem	149 307	142 455	141 648	147 660	167 055	169 325	156 302
z toho:							
EU 27	22 155	19 462	21 534	22 152	17 288	17 320	14 939
Ostatní Evropa celkem	6 670	6 718	7 813	8 486	9 983	8 954	8 970
Evropa celkem	28 826	26 175	29 341	30 619	27 207	26 373	23 909
Afrika	10 009	9 673	9 969	10 333	10 123	10 185	10 587
Severní a Střed. Amerika	19 799	20 811	19 659	18 266	19 763	19 734	19 694
Jižní Amerika	31 173	34 078	35 757	35 542	40 420	40 244	41 741
Asie	53 493	46 042	41 019	47 145	63 984	67 463	55 281
Oceánie	6 007	5 666	5 903	5 755	5 558	5 326	5 090

Pramen: F.O.Licht č. 5/2009.

¹ Přepočítací koeficient ze surového na bílý cukr = 0,92. * Odhady

Světová produkce cukru v tis. t (hodnota bílého cukru)

	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09*
Svět celkem	137 361	131 049	130 316	135 857	153 697	155 779	148 033

z toho:

EU 27	20 382	17 905	19 811	20 380	15 904	15 934	13 743
Ostatní Evropa celkem	6 136	5 684	7 188	7 807	9 184	8 329	8 252
Evropa celkem	26 519	24 081	26 994	28 180	25 029	24 263	21 996
Afrika	9 208	8 899	9 171	9 506	9 320	9 370	9 740
Sever. a Střed. Amerika	18 215	19 146	18 086	16 804	18 182	18 155	18 118
Jižní Amerika	28 678	31 351	32 895	32 699	37 186	37 024	38 402
Asie	49 213	42 358	37 737	43 373	58 865	62 065	50 858
Oceánie	5 526	5 212	5 431	5 295	5 113	4 900	4 683

Světová bilance cukru v tis. t¹ (hodnota surového cukru)

	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09*
Počáteční zásoba	68 029,1	62 006,0	65 210,8	75 737,3	77 857,7
Produkce	141 155,9	151 385,9	167 496,3	166 651,9	157 346,1
Dovoz	51 052,1	54 258,8	51 680,6	50 950,0	55 934,6
Spotřeba	144 302,7	146 463,0	152 182,7	158 573,5	160 928,6
Vývoz	53 928,4	55 977,0	56 467,8	56 908,0	56 706,5
Konečná zásoba	62 006,0	65 210,8	75 737,3	77 857,7	73 503,3
+/- Produkce	- 2 596,9	+10 230,0	+16 110,4	- 844,4	- 9 305,8
+/- Spotřeba	+2 675,4	+2 160,3	+ 5 719,7	+ 6 390,8	+ 2 355,1
Zásoba v % spotřeby	42,97	44,52	49,77	49,10	45,67

Pramen: F.O.Licht. Druhý odhad bilance z března 2009.

¹Bilance cukru je zpracována podle jiné metodiky než odhad světové produkce cukru. Proto se publikované údaje odlišují.

* Odhady

Čtvrtletní světová bilance cukru v tis. t (hodnota surového cukru)

	říjen/prosinec			leden/březen		
	2008	2007	2006	2009*	2008	2007
Počáteční zásoby	77 857,7	75 737,3	65 210,8	95 594,0	95 047,7	85 715,8
Výroba	56 395,3	59 002,0	60 040,7	46 610,0	56 767,2	51 336,3
Dovoz	15 338,1	13 336,8	12 539,4	13 072,8	10 984,4	12 194,0
Spotřeba	39 943,5	39 309,2	37 738,2	39 148,4	38 625,8	36 878,6
Vývoz	14 053,4	13 719,2	14 337,0	12 957,0	12 673,3	12 541,3
Konečná zásoba	95 594,0	95 047,7	85 715,8	103 171,5	111 500,2	99 826,2

Pramen: F.O.Licht č. 9, r. 2009.

Čtvrtletní světová bilance cukru v tis. t (hodnota surového cukru)

	duben/červen			červenec/září		
	2009*	2008	2007	2009*	2008	2007
Počáteční zásoby	103 171,5	111 500,2	99 826,2	86 032,4	93 159,6	86 812,8
Výroba	23 092,8	22 935,8	26 073,5	31 247,9	27 946,8	30 045,8
Dovoz	13 354,5	12 764,3	12 661,3	14 169,3	13 864,5	14 285,8
Spotřeba	40 207,1	39 613,5	37 865,3	41 629,6	41 025,0	39 700,6
Vývoz	13 379,3	14 427,2	13 882,9	16 316,7	16 088,3	15 706,6
Konečná zásoba	86 032,4	93 159,6	86 812,8	73 503,3	77 857,7	75 737,3

Pramen: F.O.Licht č. 9, r. 2009.

* Odhady

Svět: Výroba, spotřeba a zásoby cukru v tis. t - říjen/září (hodnota surového cukru)

Rok	Produkce	Spotřeba	Konečné zásoby	Zásoby/spotřeba (%)
1999/00	134 330	130 126	59 410	45,66
2000/01	132 994	131 427	59 725	45,44
2001/02	138 299	134 818	59 567	44,18
2002/03	150 446	139 798	68 981	49,34
2003/04	143 753	141 627	68 029	48,03
2004/05	141 156	144 303	62 006	42,97
2005/06	151 386	146 463	65 211	44,52
2006/07	167 496	152 183	75 737	49,77
2007/08	166 652	158 574	77 858	49,10
2008/09*	157 346	160 929	73 503	45,67

Pramen: F.O.Licht č. 9, r. 2009.

* Odhad.

Vývoj nadlimitních světových zásob cukru v tis. t (hodnota surového cukru)

Rok*	Zásoby celkem	Zásoby nad limit	Dovozové země	Vývozní země
2000	59 410	9 148	6 489	2 659
2001	59 725	8 815	6 483	2 332
2002	59 567	8 734	7 362	1 372
2003	68 981	15 234	11 704	3 530
2004	68 029	13 732	9 488	4 244
2005	62 006	7 654	3 928	3 726
2006	65 211	5 798	890	4 908
2007	75 737	14 432	8 652	5 780
2008	77 858	15 448	8 492	6 956
2009	73 503	7 677	93	7 584

Pramen: F.O.Licht č. 9, r. 2009.

* ke konci září.

Světová bilance cukru: Rozvinuté země (tis. t, hodnota surového cukru)*

	Počáteční zásoby	Produkce	Dovoz	Spotřeba	Vývoz	Konečné zásoby
1999/00	17,213	44,266	17,397	44,680	15,207	18,988
2000/01	18,988	41,426	18,620	45,220	15,203	18,611
2001/02	18,611	38,943	18,688	45,429	13,458	17,355
2002/03	17,355	42,760	21,318	45,761	15,692	19,980
2003/04	19,980	41,799	19,390	45,622	14,406	21,141
2004/05	21,141	42,901	18,817	45,658	16,292	20,909
2005/06	20,909	42,804	21,491	45,732	18,980	20,491
2006/07	20,491	41,770	18,045	45,503	12,397	22,406
2007/08	22,406	39,480	18,588	46,415	12,622	21,438
2008/09**	21,438	36,518	20,533	45,888	11,305	21,295

Pramen: F.O.Licht č. 9, r. 2009.

* ke konci září, ** Odhad.

Světová bilance cukru: Rozvojové země (tis. t, hodnota surového cukru)

	Počáteční zásoby	Produkce	Dovoz	Spotřeba	Vývoz	Konečné zásoby
1999/00	39,169	90,064	23,772	85,446	27,137	40,422
2000/01	40,422	91,568	25,425	86,207	30,093	41,114
2001/02	41,114	99,357	26,391	89,389	35,260	42,212
2002/03	42,212	107,687	27,229	94,037	34,089	49,002
2003/04	49,002	101,954	29,886	96,006	37,948	46,888
2004/05	46,888	98,255	32,236	98,645	37,637	41,097
2005/06	41,097	108,582	32,768	100,731	36,997	44,720
2006/07	44,720	125,727	33,635	106,680	44,071	53,331
2007/08	53,331	127,172	32,362	112,159	44,286	56,420
2008/09*	56,420	120,828	35,402	115,040	45,402	52,208

Pramen: Světová bilance podle F.O.Licht č. 9, r.2009.

* Odhad.

Podle tabulek světové bilance cukru po jednotlivých čtvrtletích jsou největší rozdíly mezi jednotlivými obdobími u produkce cukru a stavu světových zásob. Světová produkce cukru se soustřeďuje převážně do prvního pololetí hospodářského roku (říjen/březen). V tomto období se ve světě vyrobí zhruba dvě třetiny celoroční produkce cukru. Zatímco do tohoto období připadá převážná část produkce řepného cukru, tak produkce třtinového cukru je rozložena v průběhu celého roku. Světové zásoby cukru jsou nejnižší v prvním čtvrtletí hospodářského roku, v dalších obdobích postupně narůstají a kulminují ve třetím čtvrtletí (duben/červen). Dovoz i vývoz cukru je nejvyšší ve čtvrtém čtvrtletí hospodářského roku (červenec/září). Nicméně, stejně jako u spotřeby cukru nejsou rozdíly mezi jednotlivými obdobími nijak výrazné.

Cukr je komoditou, která má zvláštní postavení ve světovém obchodu. Je totiž jednou z mála významných obchodních komodit, u níž převažuje výroba v rozvojových zemích. Podíl výroby cukru v rozvojových zemích na celkové světové produkci neustále narůstá. V průběhu posledního desetiletí již stoupla produkce cukru v rozvojových zemích o 30 mil. t (cca 33 %). I když převážný podíl na zvyšování produkce lze přičíst Brazílii, tak i některé další země významně zvyšují produkci (např. Čína). S nárůstem produkce souvisí i výrazné zvýšení exportu cukru, za deset let již o 18 mil. t (66 %). V rozvinutých zemích EU má naopak vývoz cukru v posledních letech klesající tendenci. Například v EU nastal tento trend hlavně v důsledku cukerní reformy EU.

Jižní Amerika

V **Brazílii** byl zahájen v roce 2008 provoz v dalších dvaceti pěti nových výrobních závodech na výrobu palivového lihu, v roce 2007 bylo nově uvedeno do provozu 20 nových lihovarů. To svědčí o významné diverzifikaci ve zpracovatelském průmyslu cukrové třtiny. Očekává se, že v roce 2008/09 vzroste výroba lihu v zemi až na 24,3 mil. m³. I když spotřeba palivového etanolu pro pohon osobních aut v poslední době v Brazílii spíše stagnuje, tak na druhé straně významněji stoupá spotřeba pro autobusy, kamiony, v chemickém průmyslu a ve spotřebě domácností.

Z 1 t cukrové třtiny se získá přibližně 0,32 t bagasy. Z tohoto množství lze potom vyrobit 40 l etanolu nebo 160 kWh elektrické energie. Další 22 kWh je možno vyprodukovat z metanizace odpadních vod. V roce 2008 bylo v Brazílii vyrobeno celkem 1,8 GWh elektrické energie z bagasy. Do roku 2020 se předpokládá, že se výroba elektrické energie zvýší až na 14,4 GWh.

Jednou z největších a nejstarších lihovarnicko-cukrovarnických společností v zemi je společnost Copersucar. V současnosti zpracovává tato společnost ve svých 33 závodech celkem asi 79 mil. t cukrové třtiny s podílem 14 % na tuzemském trhu. V kampani 2008/09 Copersucar vyrobí celkem 4,3 mil. t cukru a 3,8 mil. m³ etanolu. V průběhu deseti let chce však tato společnost zpracovat až 200 mil. t třtiny a tím zvýšit svůj podíl na tuzemském trhu na 30 %.

Severní a Střední Amerika

Na **Kubě** byla zavedena alespoň částečná liberalizace v zemědělství. Od 17. září 2008 mohou soukromí farmáři hospodařit až na 40 ha půdy. V prosinci 2008 bylo zahájeno zpracování cukrové třtiny v prvních 30 cukrovarch z celkového počtu 54. V této kampani se očekává produkce 1,5 mil. t surového cukru. V minulém roce poškodily hurikány Ike a Gustav údajně asi 10 % z celkové úrody cukrové třtiny.

V **USA** se dále rozšiřují zpracovatelské kapacity pro výrobu palivového lihu. V současnosti je denní zpracovatelská kapacita lihovarů přibližně 42,4 tis. m³, výstavbou nových kapacit se zvýší denní zpracovatelská kapacita až na 52,1 tis. m³. Celkem bude pak v provozu 181 lihovarů. Současně s výstavbou lihovarů se staví i nové terminály pro lepší zásobování trhu.

Asie

V roce 2008 se dařilo **Thajsku** vytlačovat Brazílii z exportního trhu cukru v Asii a Africe. Příčinou byly především nižší dopravní náklady. Jenom v průběhu října 2008 vyvezlo Thajsko celkem 229 203 t cukru, z toho bylo 162 890 t surového cukru. Surový cukr byl vyvážen do Japonska (74 717 t), do Indonésie (47 909 t) a do Ruska (13 271 t). Bílého cukru vyvezlo Thajsko celkem 61 008 t, nejvíce do Indonésie, Singapuru a na Tchaj-wan. Nicméně v roce 2009 již Brazílie významně snížila dopravní náklady. Tímto opatřením zvýšila opět konkurenceschopnost na světovém exportním trhu.

Sklizeň cukrové třtiny se v letech 2007 až 2009 pohybovala mezi 73 – 80 mil. t. Z tohoto množství se spotřebovává cca 2 % na výrobu palivového etanolu. Do roku 2011 se má produkce třtiny zvýšit na 95 mil. t a významně se zvýší podíl na výrobu palivového etanolu, na 20 %.

Afrika

V posledním období se zvyšují investice do cukrovarnického a lihovarnického průmyslu i v některých zemích Afriky. I přesto, že v některých zemích se bude naopak výroba cukru snižovat. V **Mauriciu** se mají do roku 2015 například uzavřít 4 cukrovary (v současnosti jich je 11) v důsledku postupného omezování celních výhod na surový cukr dovážený do zemí EU (země ACP). Mauricius bude vyrábět potom pouze 550 tis. t cukru. Až doposud byla téměř celá produkce určena na export do zemí EU a pro vlastní spotřebu byl cukr většinou dovážen.

Zvyšování výroby cukru a lihu

- **Mosambik** – společnost Acucareire de Mocambique investovala 20 mil. USD do rozšíření plantáží třtiny a do zavlažovacích systémů. V roce 2009 chce země zvýšit výrobu cukru z 50 na 85 tis. t/r. Cukr se bude vyvážet v rámci bezcelních kvót do EU. Společnost Procana připravuje výstavbu **lihovaru** za 500 mil. USD s kapacitou 320 tis. m³ etanolu ročně vyrobeného z cukrové třtiny.
- **Uganda** – společnost Kalifa Sugar Works připravuje zvýšení výroby třtiny ze stávajících 90 na 150 tis. t/r. To představuje zvýšení pěstebních ploch z 10 na 17,8 tis. ha a zvýšení počtu pěstitelů ze 3 na 6 tisíc.
- **Angola** – vláda plánuje, že se od roku 2012 silně omezí import cukru v důsledku významného zvýšení vlastní produkce cukru na cca 220 tis. t/r. Španělská společnost Alcohespa a ministerstvo průmyslu Angoly zahájí výstavbu lihovaru s kapacitou 150 tis. m³ palivového lihu ročně v provincii Zaire. Investice má dosáhnout celkem 130 mil. EUR.
- **Súdán** – V centrální části Súdánu (v oblasti Sinar) bude za 300 mil. USD vybudován kombinát – rafinérie cukru a lihovar. Vyrábět by se zde mělo 100 tis. t bílého cukru a 20 tis. m³ palivového etanolu ročně.

Evropa

Vybrané země: Rusko

Světová finanční a hospodářská krize se výrazně projevuje i v ruském cukrovarnickém průmyslu. Rusko je doposud největší světový zpracovatel surového třtinového cukru. V důsledku krize se ale předpokládá, že v příštích dvou letech bude v Rusku uzavřena třetina cukrovarnických rafinerií. Již v cukrovarnické kampani 2008/09 byl v mnoha cukrovarech nastartován úsporný program a v roce 2009 by mělo být uzavřeno celkem 26 rafinerií. Podle odhadu zůstane po roce 2010 v Rusku v provozu pouze 38 rafinerií.

V Rusku výrazně převažuje dovoz surového cukru nad dovozy bílého cukru. Dovozy bílého cukru (včetně dovozu z Běloruska) měly v roce 2008 podíl pouze 6,4 % na celkovém dovozu cukru. Dovozy surového cukru meziročně výrazně poklesly téměř o 1 mil. t. V roce 2008 bylo dovezeno pouze 2,418 mil. t surového cukru oproti 3,41 mil. t v roce 2007. I dovoz bílého cukru se meziročně významně snížil, na úroveň 65 100 t. Ruská vládní komise pro zahraniční obchod zvýšila nejnižší hranici cla pro dovoz surového cukru s platností od 1. 6. 2009 na 180 USD/t. V roce 2008 byl limit stanoven na 140 USD/t. Ruská vláda chce tímto opatřením m.j. podpořit tuzemskou produkci. Od 1. prosince 2008 do 31. května 2009 se dovozní clo pohybovalo v rozpětí 220 USD/t až 270 USD/t v závislosti na aktuálních světových cenách surového cukru.

V Rusku se v posledních třech letech významně zvýšila produkce cukru. V roce 2008/09 představuje nárůst produkce oproti roku 2005/06 již více než 40 %. Jednou z příčin může být vedle zvýšení světových cen surového cukru i výrazné snížení cukerních kvót v zemích EU 27. Současná finanční krize zřejmě tento trend ještě prohloubí, protože ruský rubl se v roce 2008 oproti USD propadl o 22 % a v počátcích roku 2009 o dalších 12 %. V souladu s touto prognózou je i předpokládán zvýšení výměry cukrové řepy, které se odhaduje v roce 2009 na 874 700 ha (meziroční zvýšení o 53 900 ha). Nicméně k 13. dubnu 2009 bylo v Rusku oseto pouze 180 700 ha, což představuje pouze 19,4 % z plánované celkové výměry roku 2009.

V Rusku bylo do 18. května 2009 zpracováno celkem 681 700 t surového cukru (o 76 900 t méně než za stejné období loňského roku). K 1. 1. 2009 bylo zpracováno celkem 24 222 750 t řepy k výrobě cukru. Z tohoto množství bylo vyrobeno celkem 3 468 000 t bílého cukru (meziroční nárůst o 358 730 t). Naopak se ale snížila výroba bílého cukru rafinací především dovezeného třtinového cukru na 2 379 137 t. Celková produkce bílého cukru k 1. 1. 2009 byla 5 847 137 t, tj. o 110 790 t méně než v předchozím roce. Řepa byla zpracována celkem ve 48 cukrovarech, oproti 55 cukrovarům v roce 2007. Dá se předpokládat, že v Rusku bude pokračovat trend ve zvyšování kapacit cukrovarů a v uzavírání cukrovarů s velmi nízkou zpracovatelskou kapacitou

Rusko: Produkce bílého cukru z dovezeného surového cukru v t

	k 18. květnu 2009	k 18. květnu 2008
Příjem surového cukru	309 300,0	697 000,0
Zpracovaný surový cukr*	681 700,0	758 600,0
Zásoby surového cukru*	143 100,0	279 400,0
Produkce bílého cukru rafinací	667 700,0	749 100,0
Počet rafinerií	10	10

Pramen: Ruská unie výrobců cukru.

* včetně zásob cukru zbylých z předešlého roku a ze zásob surového cukru předešlého roku, určených k rafinaci.

Rusko: Produkce bílého cukru z řepy a zpracovaného surového cukru v t (k I. lednu)

	2009	2008
Cukrová řepa ke zpracování	25 404 450	24 447 180
Zpracovaná cukrová řepa*	24 222 750	23 468 540
Zásoby cukrové řepy*	486 190	172 820
Produkce bílého cukru	3 468 000	3 109 270
Zpracování surového cukru	2 417 975	2 900 653
Produkce bílého cukru rafinací	2 379 137	2 848 657
Produkce bílého cukru celkem	5 847 137	5 957 927
Počet zpracovatelských podniků	78	79

Pramen: Ruská unie výrobců cukru

Rusko: Výměra cukrové řepy podle regionů v ha

Region	2009*	2008
Celkem	874 700	818 800
z toho:		
Krasnodar	139 000	139 500
Voroněž	120 000	97 300
Belgorod	85 700	75 900
Kursk	78 000	76 300
Tambov	67 900	70 200
Pipetek	53 000	50 400
Rostov	36 600	14 700
Stavropol	24 100	25 000
Karabach – Čerkesko	8 000	5 700
Čečenská republika	3 000	3 000

Pramen: Ruská unie výrobců cukru

* odhad

Rusko: Dovozy cukru**

	Rok 2008		Rok 2007	
	t	mil. USD	t	mil. USD
Surový cukr	2 417 600	940,9	3 409 600	1 106,6
z toho				
mimo země SNS	2 417 600	940,9	3 409 600	1 106,6
země SNS*	0	0	0	0
Bílý cukr	65 100	29,9	117 000	53,5
z toho				
mimo země SNS	65 100	29,9	70 100	30,4
země SNS	0	0	46 900	23,1
Cukr celkem	2 482 700	970,8	3 526 600	1 160,1
	Leden až únor 2009		Leden až únor 2008	
	t	mil. USD	t	mil. USD
Surový cukr	61 400	19,8	60 900	22,8
Bílý cukr***	14 300	6,4	9 700	4,1
Cukr celkem	75 700		70 600	

Pramen: Celní statistika

* SNS – Společenství nezávislých států včetně 11 republik bývalého SSSR.

** Data nezahrnují dovozy bílého cukru v rámci bilaterální smlouvy s Běloruskem (100 000 t).

*** Z tohoto množství připadá 7 000 t na země SNS.

Produkce cukru a sklizňové plochy cukrové řepy v Evropě

Podle prvního odhadu evropské **produkce cukru** z dubna 2009 dojde v Evropě v roce 2009/10 pouze k mírnému meziročnímu poklesu produkce cukru, a to na celkovou úroveň **23 502 tis. t**. Přičemž u sklizňových ploch se předpokládá dokonce mírný nárůst, na 3 101 tis. ha (navýšení o cca 3 %). Sklizňové plochy v zemích EU 27 mají již pouze 44,7 % podílu na celkových evropských plochách. Nicméně produkce cukru bude mít v důsledku prokazatelně vyššího výnosu bílého cukru v zemích EU podle odhadu 61,8 % podílu na celkové produkci Evropy. Největší meziroční zvýšení výměry cukrové řepy se v roce 2009 očekává v Rusku. V ostatních zemích včetně EU se produkční plochy cukrové řepy v roce 2009 příliš neliší od minulého roku. Z dlouhodobějšího pohledu se ovšem v posledních čtyřech letech snížily plochy cukrové řepy poměrně významně jak v zemích EU 27, tak i ve třetích zemích v rámci Evropy. Tato skutečnost se odrazila i ve snižování podílu světové produkce řepného cukru na úkor třtinového v průběhu posledních čtyřech let.

Pokud se týká nejvýznamnějších evropských producentů cukru mimo EU, tak nejvyšší produkce cukru se očekává opět v Rusku, celkem 3 420 tis. t. Nicméně podle prognózy by Rusko v budoucnosti rádo významněji zvýšilo produkci cukru, aby bylo méně závislé na doposud vysokých dovozech surového cukru ze světového trhu. I v tomto roce je však situace v Rusku velmi nepřehledná, protože plánované setí cukrovky bylo letos značně opožděno. Dalším významným producentem je Ukrajina, která však v posledních letech nejvíce snížila vlastní produkci cukru, v roce 2009 je odhadován pokles produkce již o 40 % oproti roku 2006/07. Třetím významným producentem cukru mimo EU je Turecko, kandidát na členství v EU. Turecko je jedinou zemí z této skupiny, kde se odhaduje poměrně významné navýšení produkce cukru v roce 2009/10.

Pokles produkce cukru v zemích EU 27 má bezprostřední návaznost na restrukturalizaci cukrovarnického průmyslu a snižování kvót cukru. Po provedené restrukturalizaci se v EU 27 v posledních dvou letech udržují jak sklizňové plochy, tak i produkce cukru zhruba na stejné úrovni, nicméně významně nižší než v předešlém období. I v roce 2009/10 se odhaduje výnos polarizačního cukru v průměru EU 27 na vysoké úrovni, zhruba jako v předešlém roce. Nejvyšší produkci cukru v rámci EU budou mít již tradičně Německo a Francie. Produkce se odhaduje zhruba na stejné úrovni. I když ke snižování sklizňových ploch došlo ve všech zemích EU, nebyl tento proces rovnoměrný ve všech státech EU. Ze zemí bývalé EU 15 se oproti situaci před reformou relativně nejvíce snížila výměra cukrové řepy v jižních státech EU (Španělsko a Itálie). V Portugalsku se řepa přestala pěstovat úplně. U NČS se nejvíce snížily produkční plochy řepy na Slovensku, Maďarsku a Rumunsku. Lotyšsko, Slovinsko a Bulharsko již cukrovou řepu nepěstuje vůbec.

Produkce a výnos cukru ve vybraných zemích Evropy v letech 2006/07 až 2009/10

	Výroba (tis. t) ³				Výnos (t/ha) ²		Sklizňová plocha (tis. ha)			
	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	08/09	09/10	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
HUBL*	930	956	711	715	11,29	11,17	87	89	63	64
Dánsko	408	413	432	375	11,68	10,14	42	39	37	37
Finsko	141	110	75	90	5,36	6,00	24	16	14	15
Francie	3 814	3 910	3 598	3 550	13,89	13,40	315	329	259	265
Irsko	0	0	0	0	-	-	0	0	0	0
Itálie	714	729	511	530	8,11	9,30	91	86	63	57
Německo	3 606	4 295	3 515	3 500	10,65	10,45	360	376	330	335
Nizozemsko	957	963	935	915	12,99	12,53	83	82	72	73
Portugalsko	16	15	0	0	-	-	4	3	1	0
Rakousko	443	417	444	425	11,10	10,37	39	42	40	41
Řecko	184	85	109	175	7,79	7,95	29	14	14	22
Španělsko	1 122	783	587	430	11,29	10,75	87	74	52	40
Švédsko	341	385	355	300	9,59	7,89	44	40	37	38
Velká Británie	1 258	1 141	1 174	1 125	12,23	11,25	110	103	96	100
EU 15	13 934	14 202	12 446	12 130	11,54	11,16	1 315	1 293	1 078	1 087

Pramen: F.O.Licht r. 2009, č. 13 (první odhad).

¹Rok 2009/10 – odhad. ²Výnos polarizačního cukru. ³V hodnotě surového cukru. * Hospodářská unie Belgie – Lucembursko.

Produkce a výnos cukru ve vybraných zemích Evropy v letech 2006/07 až 2009/10*

	Výroba (tis. t)				Výnos (t/ha)		Sklizňová plocha (tis. ha)			
	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	08/09	09/10	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
ČR	511	385	451	390	10,25	8,86	56	44	44	44
Slovensko	224	158	126	115	8,40	7,67	28	19	15	12
Maďarsko	379	248	68	160	4,53	5,93	46	36	15	27
Polsko	1 873	2 102	1 413	1 530	8,31	8,50	236	232	170	180
Litva	105	136	74	97	8,22	6,47	18	17	9	15
Lotyšsko	47	0	0	0	-	-	10	0	0	0
Slovinsko	65	0	0	0	-	-	7	0	0	0
Rumunsko	129**	87	114	110	6,33	6,11	31*	22*	18	18
Bulharsko	3**	7	0	0	-	-	1*	1*	0	0
NČS EU²	3 336	3 123	2 246	2 402	8,29	8,03	433	371	271	296
EU 27	17 270	17 325	14 692	14 532	10,89	10,48	1 748	1 664	1 349	1 383
Podíl v % z Evropy celkem	63,5	65,7	62,0	61,8			43,1	43,9	44,8	44,7
Rusko	3 549	3 397	3 863	3 420	5,04	4,18	938	992	766	818
Ukrajina	2 837	2 022	1 712	1 700	4,63	5,07	788	584	370	335
Turecko	1 966	2 061	1 957	2 337	6,10	7,08	329	299	321	330
Třetí země¹	9 919	9 054	8 995	8 970	5,40	5,23	2 310	2 123	1 664	1 715
Evropa celkem	27 189	26 379	23 687	23 502	7,86	7,58	4 058	3 787	3 013	3 098

Pramen: FO.Licht r. 2009, č. 13.

¹Třetí země v Evropě. ²NČS – 12 nových členských států EU.

* Rok 2008/09 je odhad a 2009/10 prognóza. ** V součtu jsou i Bulharsko a Rumunsko ještě před vstupem do EU.

Evropská unie

V roce 2009 by měla být podle prvních odhadů osevňovací plocha cukrové řepy v EU 27 celkem **1 386 tis. ha**. Tato výměra je sice o 37 tis. ha vyšší než v předchozím roce, nicméně oproti roku 2006, kdy byla zahájena reforma cukerního režimu, došlo k poklesu ploch řepy již o 362 tis. ha (20,7 %). V rámci celé Evropy má v současnosti EU 27 podíl 44,7 % na celkové výměře. Produkce cukru se v hospodářském roce 2009/10 odhaduje na **14 532 tis t**. Tato produkce představuje podíl 61,8 % na celkové produkci cukru v Evropě.

Stanovení kvót cukru v EU

SOTC včetně stanovení kvót pro cukr, izoglukózu a inulínové sirupy se řídila nařízením Rady č. 1260/01, jehož platnost skončila 30. června 2006. Od roku 2006/07, kdy byla přijata reforma cukerního režimu EU, nastalo formou odevzdávání kvót postupné snižování národních kvót v jednotlivých členských zemích. Kromě cukru se snižovaly i kvóty izoglukózy a inulínu. V roce 2007/08 byla ještě stanovena produkční kvóta cukru pro dva nové členské státy EU. Bulharsko obdrželo kvótu 4 752 t a Rumunsko kvótu 109 164 t.

Nejvíce kvót cukru bylo odevzdáno v roce 2008/09, celkem **3 273 226 t** (62,6 % z celkem odevzdaných kvót). V průběhu čtyř hospodářských let bylo celkem odevzdáno **5 230 331 t kvóty cukru** a 543 033 t kvót izoglukózy a inulínu. Celkem bylo tedy odevzdáno 5 773 364 t kvót v hodnotě bílého cukru. Na druhou stranu si však cukrovarnické společnosti ve 13 zemích EU nakoupily celkem **1 012 620 t dodatečných kvót** cukru a 339 033 t kvót izoglukózy. Oproti původní kvótě cukru v roce 2004/05 se do roku 2009/10 snížila celková kvóta EU o 4 217 711 t cukru, což představuje přibližně snížení o 24 %. V roce 2009/10 bude v EU celková kvóta cukru stanovena na **13 336 741,2 t** a celková kvóta izoglukózy se naopak zvýšila na **690 440,8 t**. Na inulín již nebyla stanovena žádná kvóta. Největší kvótu cukru si i po odevzdání kvót zachovala Francie,

celkem 2 956 786,7 t. Naopak celou kvótu cukru odevzdalo Irsko, Portugalsko, Lotyšsko, Slovinsko a Bulharsko. ČR odevzdala kvótu rovnající se 22,5 % původní kvóty cukru.

Odevzdávání kvót cukru, izoglukózy a inulínu v rámci stanovené restrukturalizace cukrovarnického průmyslu v EU, neprobíhalo v průběhu čtyř let rovnoměrně. Těžiště restrukturalizačních procesů bylo soustředěno do dvou hospodářských let, 2007/08 ale především do roku 2008/09. V roce **2009/10** bylo odevzdáno již jenom 132 106 t kvóty cukru ze Španělska. Dále bylo odevzdáno celkem 129 083,8 t kvót izoglukózy. Španělsko odevzdalo 69 613,2 t, Velká Británie 43 591,6 t a Rumunsko 15 879 t kvóty izoglukózy. Rumunsko odevzdalo celou kvótu izoglukózy.

EU: Kvóty cukru a izoglukózy v letech 2008/09 a 2009/10¹

	Kvóty cukru*		Kvóty izoglukózy*		Celkem*
	2008/09	2009/10	2008/09	2009/10	2009/10
	t	t	t	t	t
Dánsko	372 383,0	372 383,0	0,0	0,0	372 383,0
Německo	2 898 255,7	2 898 255,7	56 638,2	56 638,2	2 954 893,9
Řecko	158 702,0	158 702,0	0,0	0,0	158 702,0
Španělsko	630 586,2	498 480,2	123 423,4	53 810,2	552 290,4
Francie kont.	2 956 786,7	2 956 786,7	0,0	0,0	2 956 786,7
-,,- zámorí	480 244,5	480 244,5	0,0	0,0	480 244,5
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	508 379,0	508 379,0	32 492,5	32 492,5	540 871,5
Nizozemí	804 888,0	804 888,0	0,0	0,0	804 888,0
Rakousko	351 027,4	351 027,4	0,0	0,0	351 027,4
Portugalsko kont.	0,0	0,0	12 500,0	12 500,0	12 500,0
Azorské ostrovy	9 953,0	9 953,0	0,0	0,0	9 953,0
Finsko	80 999,0	80 999,0	0,0	0,0	80 999,0
Švédsko	293 186,0	293 186,0	0,0	0,0	293 186,0
HUBL	676 235,0	676 235,0	114 580,2	114 580,2	790 815,2
Velká Británie	1 056 474,0	1 056 474,0	43 591,6	0,0	1 056 474,0
Celkem EU 15	11 278 099,5	11 145 993,5	383 225,9	270 021,1	11 416 014,6
Podíl z EU 27 v %	83,7	83,6	46,8	39,1	81,4

EU: Kvóty cukru a izoglukózy v letech 2008/09 a 2009/10¹

	Kvóty cukru*		Kvóty izoglukózy*		Celkem*
	2008/09	2009/10	2008/09	2008/09	2009/10
	t	t	t	t	t
ČR	372 459,3	372 459,3	0,0	0,0	372 459,3
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Litva	90 252,0	90 252,0	0,0	0,0	90 252,0
Maďarsko	105 420,0	105 420,0	220 265,8	220 265,8	325 685,8
Polsko	1 405 608,1	1 405 608,1	42 861,4	42 861,4	1 448 469,5
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovensko	112 319,5	112 319,5	68 094,5	68 094,5	180 414,0
Bulharsko	0,0	0,0	89 198,0	89 198,0	89 198,0
Rumunsko	104 688,8	104 688,8	15 879,0	0,0	104 688,8
EU 12 celkem	2 190 747,7	2 190 747,7	436 298,7	420 419,7	2 611 167,4
Podíl z EU 27 v %	16,3	16,4	53,2	60,9	18,6
EU 27 celkem	13 468 847,2	13 336 741,2	819 524,6	690 440,8	14 027 182,0

Pramen: EK.

* Hodnota bílého cukru. ¹ Včetně dodatečných kvót cukru.

EU: Přehled o odevzdání kvót cukru, izoglukózy a inulínu v letech 2006/07 až 2009/10

	Odevzdaná kvóta		
	2006/07 až 2007/08	2008/09 až 2009/10	Celkem
Cukr	1 824 999	3 405 333	5 230 332
Izoglukóza	32 664	189 651	222 316
Inulín	320 717		320 717
Celkem (hodnota bílého cukru)	2 178 380	3 465 901	5 773 365

Pramen: EK.

Dodatečné kvóty cukru v t

Země	Kvóta	Země	Kvóta	Země	Kvóta
Dánsko	31 730	Rakousko	18 486	Litva	8 000
Německo	238 560	Portugalsko kont.	0	Maďarsko	5 000
Řecko	0	Azorské ostrovy	0	Polsko	100 551
Španělsko	0	Finsko	0	Slovinsko	0
Francie kont.	351 695	Švédsko	17 722	Slovensko	8 605
-,,- zámorí	0	HUBL	62 489	Bulharsko	0
Irsko	0	Velká Británie	82 847	Rumunsko	0
Itálie	0	ČR	20 070		
Nizozemí	66 875	Lotyšsko	0	Celkem	1 012 620

Pramen: EK

Vývoj dovozu cukru do zemí EU 27 (v tis. t, hodnota surového cukru)

Země původu	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
I. Surový cukr							
ACP/Indie¹	1 487,0	1 542,6	1 437,9	1 611,3	1 580,0	1 496,6	1 442,2
z toho:							
Barbados	51,5	40,5	35,2	34,7	35,9	33,9	34,5
Fiji	155,4	151,2	185,5	189,4	187,6	219,5	184,1
Guayana	159,7	210,4	180,7	189,1	169,4	175,7	215,9
Indie	11,3	30,9	0,7	11,5	11,4	13,2	24,1
Jamajka	128,5	143,6	134,3	145,2	127,1	142,5	155,0
Mauritius	572,0	542,5	476,8	549,0	583,7	520,6	468,2
Swazijsko	179,2	158,3	136,3	188,0	161,4	147,4	129,7
Zimbabwe	62,9	44,0	49,4	72,6	68,9	67,7	31,2
EBA²	0	97,6	73,8	113,5	96,5	134,3	203,6
z toho:							
Etiopie	0	15,6	15,9	16,8	14,9	14,8	25,7
Mozambik	0	18,2	11,6	12,6	25,4	31,5	51,0
Sudán	0	16,8	0	18,3	18,3	15,6	30,6
Koncesní cukr	102,9	124,9	110,2	232,0	161,5	184,6	915,9
Brazílie	55,7	31,4	45,5	122,1	122,8	121,1	784,4
Kuba	47,2	93,6	64,7	109,9	38,7	63,5	131,5
Ostatní	56,9	86,8	20,1	34,9	27,0	103,2	77,7
Surový cukr celkem	1 646,8	1 833,9	1 642,1	1 991,7	1 864,9	1 918,7	2 639,3
2. Bílý cukr							
Západní Balkán	49,5	282,6	308,7	249,8	330,4	485,9	462,9
z toho:							
Chorvatsko	34,0	73,0	175,2	52,2	204,2	259,2	246,8
Srbsko	12,3	205,2	130,5	195,6	103,8	226,4	215,3
Ostatní	147,8	133,8	151,3	192,0	221,5	238,3	179,1
Bílý cukr celkem	197,4	416,4	460,0	441,9	551,9	724,3	642,0
Dovoz celkem	1 884,2	2 250,3	2 102,1	2 433,6	2 416,8	2 642,9	3 281,3

Pramen: FO.Licht č. 6, r. 2009.

¹ Vybrané rozvojové země z oblastí Karibiku, Tichomoří, a Afriky ² „Vše kromě zbraní“ – 49 nejchudších zemí světa.

Dovoz cukru do zemí EU vychází dlouhodobě ze třech základních principů. Za prvé dovoz surového třtinového cukru je základní surovinou pro provoz rafinerií v rámci EU. Za druhé dovoz surového cukru představuje poměrně významnou ekonomickou pomoc EU pro řadu rozvojových zemí, včetně těch nejméně rozvinutých. A konečně preferenční dovozy v rámci WTO vycházejí vstříc těm zemím, které mají zájem o vývoz cukru do zemí EU. V současné době po významném snížení kvót cukru, bude vzrůstat dovoz cukru i z důvodu jeho částečného nedostatku na trhu EU. Podle prognózy se dokonce EU stane v příštích letech největším světovým dovozcem cukru.

Struktura dovozu cukru do zemí EU má dlouhodobě poměrně pevný rámec, který vyplývá jednak z řady mezinárodních, většinou bilaterálních smluv, které stanovují preferenční dovozní celní kvóty cukru do zemí EU a na druhé straně z vysoké celní ochrany dovozu cukru, která omezuje dovoz cukru mimo stanovené preferenční kvóty na minimum. V převážné většině se do EU dováží surový třtinový cukr, který představuje každoročně podíl 70 až 80 % z celkového dovozu. Dovoz cukru bude mít i nadále v důsledku výrazné restrikce cukerních kvót v zemích EU vzrůstající trend. Vzhledem k vysoké celní ochraně, která zůstala v platnosti i v rámci přijaté reformy, budou dovozy cukru soustředěny ze zemí s příslušnou preferencí.

EU stanovila tři preferenční dovozní kvóty cukru pro dovoz surového cukru a jednu kvótu pro dovoz bílého cukru.

1. Surový cukr

- Preferenční bezcelní kvóta pro dovoz surového třtinového cukru ze zemí AKT/Indie. Od roku 2001 se dovoz cukru z těchto zemí pohyboval mezi 1 438 tis. t do 1 611 tis. t. Tyto dovozy představovaly s výjimkou roku 2007 vždy více než 80 % podílu z celkového dovozu surového cukru. Oproti ostatním kvótám byla specifikem i skutečnost, že se tyto dovozy realizovaly za referenční ceny platné v EU. Od 1. října 2009 se již bude nakupovat cukr i za ceny nižší než referenční (v přechodném období do 30. září 2012 by nákupní ceny neměly být nižší než 90 % z referenční ceny platné v EU).
- Bezcelní preferenční kvóta pro dovoz surového třtinového cukru ze zemí VKT (pro rok 2008/09 byla kvóta stanovena na 150 tis. t cukru. Tyto dovozy mají v posledních letech vzrůstající trend.
- Kvóta WTO (tzv. koncesní cukr). Tyto dovozy surového cukru jsou zatíženy sníženou celní sazbou 98 EUR/t a jsou určeny Brazílii, Austrálii a dalším vybraným třetím zemím. Tyto dovozy velmi významně vzrostly v roce 2007 (915,9 tis. t). V příložené tabulce jsou do této skupiny zahrnuty i re-exporty. Tyto dovozy velmi významně vzrostly v roce 2007 (915,9 tis. t).

2. Bílý cukr

- Dovoz bílého cukru v rámci „Dohody o volném obchodu se západními balkánskými zeměmi“, které byly stanoveny v návaznosti na přístupová jednání těchto zemí. Převážně se dováží cukr ze Srbska a Chorvatska. Tyto dovozy významněji vzrostly v letech 2006 a 2007.

Situace na trhu palivového lihu v EU

Podle současného vývoje na trhu palivového etanolu v EU a struktuře podpor této výroby se dá předpokládat, že největší perspektiva rozvoje tohoto průmyslového odvětví v zemích EU je v Německu. V této zemi je zatím stanovena také nejvyšší finanční podpora výrobě. Podpory by se mohly v některých zemích v budoucnosti i zvýšit. Poměrně významná je i v rámci EU potenciální osevní plocha cukrové řepy k tomuto využití, která by mohla pouze u těchto pěti zemí dosáhnout v budoucnosti 764 tis. ha. Přitom z cukrové řepy se v současnosti vyrábí palivový líh i v dalších zemích EU (včetně ČR), takže by mohlo být zvýšení výměry cukrové řepy ještě vyšší.

Kapacity etanolového trhu pěti největších zemí EU 27

Země	Spotřeba benzínu ¹	Etanolový potenciál ²	Status quo: podpora palivového lihu a vývoj trhu	Potenciální osevňovací plocha cukrové řepy
	mil. t	mil. m ³		tis. ha
Německo	26	1,7	Podpora cca 0,65 EUR/l, překážkou zavedení je tenze par ³ .	240
Anglie	19	1,3	Dotace cca 0,32 EUR/l, podpora nedostatečná, míchání se neplánuje.	185
Itálie	17	1,1	Dotace 0,32 EUR/l (ETBE), míchání není podporováno ropným průmyslem.	155
Francie	12	0,8	Dotace 0,37 EUR/l pro přímé míchání, pro míchání nepostačující.	114
Španělsko	8,1	0,5	Dotace 0,39 – 0,42 EUR/l, podpora ETBE, přímé míchání při výrobě.	70
Celkem	82,1	5,4		764

Pramen: Listy cukrovarnické a řepařské

¹ Spotřeba za rok 2003, ² Přímé míchání 5 % objemu. ³ V Německu se líh přimíchává pouze v zimě.

Vývoj cen cukru na světových trzích

Termínované ceny bílého cukru s nejbližším termínem dodání (v srpnu 2009) se v průběhu druhé a třetí květnové dekády roku 2009 pohybovaly mezi 429,0 USD/t až 451,9 USD/t. Přičemž nejvyšší ceny spadaly až do konce třetí dekády. Z hlediska termínů byly obecně nejnižší obchodované ceny v těchto dvou dekádách až v posledním termínu dodání, v prosinci 2010. Naopak nejvyšší ceny obchodů byly na termín dodání v říjnu 2009, kdy byla i nejvyšší obchodovaná cena 547,4 USD/t ze dne 28. 5. 2009.

Průměrné měsíční ceny surového cukru ve světě zaznamenaly v roce 2008 podle údajů ISA meziroční nárůst v průměru o 2,72 USC/lb. V prvních čtyřech měsících roku 2009 vzrostl průměr cen na **13,22 USC/lb**. Nicméně v průběhu celého tohoto období se ceny cukru velmi často měnily, takže nelze zachytit žádný trend v cenovém vývoji.

Mezinárodní cukerní organizace ISO zveřejnila výhled ve světovém obchodu s cukrem na příští období. Předpokládá se, že vysoký přebytek cukru na konci roku 2009 skončí, světová výroba bude cca 165 mil. t a spotřeba 164 – 165 mil. t. Světová cena surového cukru by pak mohla klesnout na 12 USC/lb, výrobní náklady však vlivem vyšší ceny nafty a měnových kurzů v zemích vyrábějících cukr porostou. Indie pravděpodobně sníží svou výrobu cukru na 22 mil. t a EU sníží produkci o cca 2 mil. t. Světový trh s cukrem budou stále více ovlivňovat kromě nabídky a poptávky také tyto faktory:

- Cena energie a náklady na suroviny pro výrobu bioenergie.
- Výnosy a ceny alternativních surovin – obilnin a olejnin.
- Náklady na dopravu.
- Devizové kurzy.
- Spekulace a politická rozhodnutí.

Cukr bílý, průměrné měsíční ceny v USD/t (London Nr 5). Dodací podmínka FOB (vybraný evrop. přístav)

Rok/m	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Prům.
1996	382,71	394,64	399,90	397,20	392,12	396,81	374,48	370,49	346,99	327,82	310,72	307,55	366,79
1997	305,75	308,17	309,67	312,78	322,09	329,12	332,31	345,29	319,82	299,48	304,41	300,67	315,80
1998	298,01	281,85	269,52	256,30	264,53	260,08	256,90	256,10	221,52	220,52	237,55	241,86	255,39
1999	242,29	231,54	217,13	193,89	201,23	218,85	208,86	199,25	182,55	173,08	170,38	167,80	200,57
2000	169,68	169,06	172,58	190,68	200,39	234,44	250,85	270,86	258,88	259,35	243,04	241,40	221,77
2001	248,41	234,79	226,28	233,38	258,47	279,51	277,25	266,35	235,06	224,59	248,97	254,18	248,94
2003	234,93	244,32	231,42	223,60	219,17	202,77	217,03	214,98	197,41	184,95	191,43	203,00	213,75
2004	201,85	210,27	233,54	246,80	236,76	236,50	260,47	260,52	233,71	247,03	248,43	247,15	238,59
2005	256,42	266,64	265,23	259,18	258,94	278,60	324,32	326,47	323,43	311,84	288,26	330,0	290,78
Kč/t ¹	5 924	6 138	5 990	6 036	6 165	6 878	8 124	7 859	7 729	7 707	7 155	8 065	6 963
2006	377,80	440,51	450,92	471,18	481,07	461,46	²						447,16
Kč/t	8 966	10 482	10 747	10 955	10 649	10 355							10 359

Pramen: F.O.Licht, č. 20.

¹Přepočet nevyjadřuje skutečnou cenu, za kterou se obchoduje ² Měsíční průměry cen bílého cukru obchodovaného na burze London od července 2006 nejsou k dispozici.

Cukr surový, průměrné měsíční ceny v USc/lb (ISA)

Rok/m	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Prům.
2001	10,32	9,87	9,27	8,69	9,56	9,04	8,79	8,11	7,64	6,79	7,69	7,83	8,64
2002	7,78	6,52	6,70	6,89	6,08	5,75	6,39	6,29	6,96	7,51	7,83	7,95	6,89
2003	8,19	9,01	8,23	7,75	7,17	6,42	6,86	6,86	5,98	5,96	6,08	6,28	7,07
2004	5,81	5,84	6,46	6,56	6,33	6,90	7,93	7,60	7,26	8,47	8,15	8,13	7,12
2005	8,70	9,12	8,91	8,59	8,60	9,05	9,64	9,93	10,31	11,12	11,38	13,34	9,89
2006	15,75	17,95	17,16	17,61	16,90	15,40	16,03	13,60	12,12	11,60	11,76	11,57	14,79
2007	10,99	10,58	10,46	9,75	9,41	9,29	10,13	9,85	9,74	10,00	10,10	10,66	10,08
2008	11,94	13,49	13,20	12,56	12,09	12,13	14,20	14,61	13,53	11,90	12,11	11,81	12,80
2009	12,58	13,25	13,40	13,65									13,22

Pramen: F.O.Licht č. 30, r. 2008.

1 libra (lb) = 0,453 kg. USc = americký cent.

Ceny bílého cukru obchodovaného na burze London Nr. 5 od 12. 5. do 28. 5. 2009 v USD/t, FOB Europe

Měs./r	12/05	13/05	14/05	15/05	18/05	19/05	20/05	21/05	22/05	26/05	27/05	28/05
08/09	440,0	437,0	437,3	429,0	436,9	437,1	435,8	436,8	441,9	450,7	451,9	450,7
10/09	442,9	441,0	442,0	434,3	444,3	445,1	443,7	444,6	450,0	456,0	456,6	455,7
10/09	442,7	441,5	443,0	436,8	445,8	447,3	446,2	447,3	452,2	458,0	457,9	547,4
03/10	446,7	446,0	448,0	441,8	450,4	452,1	452,2	452,8	458,0	463,0	461,8	459,4
05/10	440,7	440,0	441,6	437,9	443,9	445,6	446,4	446,9	452,0	455,3	454,3	452,3
08/10	433,7	436,8	438,5	434,8	442,0	439,8	440,6	440,9	444,0	448,0	447,1	445,4
10/10	425,6	427,5	430,0	426,3	432,1	434,1	434,9	435,2	438,5	443,7	444,9	441,9
12/10	419,3	420,0	420,0	416,4	426,5	428,5	429,3	429,6	432,9	436,1	437,3	436,9

Pramen: F.O.Licht č. 16 a 17/2009.

PĚSTOVÁNÍ ŘEPY A CUKROVARNICKÁ KAMPAŇ V ROCE 2008/09

Počátek pěstování cukrové řepy v ČR v roce 2009

V roce 2009 bylo setí cukrové řepy v Čechách zahájeno 31. 3. 2009. Přibližně polovina ploch byla oseta již do 8. dubna a setí bylo v českých zemích skončeno do 18. dubna. Do 20. dubna již vzešla asi polovina porostů. Velmi dobrý stav vykazovala cukrová řepa v oblasti okolí Prahy a Mělnicka s vysokým počtem vzešlých jedinců a dobrým zapojením. Horší je však stav porostů především na těžších půdách, kde byl výsev většinou opožděn a cukrovka byla seta již do suché půdy. Na těchto lokalitách leželo osivo poměrně dlouho až do větších srážek, které přišly v průběhu druhé dekády května. Pak začalo osivo vzcházet. Vzhledem k etapovitému vzcházení jsou některé porosty poměrně nevyrovnané. Tato skutečnost vyvolávala určité problémy při volbě optimální dávky herbicidů. Nicméně do konce druhé dekády května byla na většině ploch provedena již třetí aplikace herbicidů.

V ČR bylo vyseto celkem 62 675 namořených výsevních jednotek. Z tohoto počtu byl největší podíl osiva, celkem 51 715 VJ ošetřeno přípravkem Gaucho, přípravkem Force Magna bylo ošetřeno celkem 6 862 VJ a 4 098 VJ bylo namořeno přípravkem Cruiser Force. Osivo je ošetřeno především proti rizománii. Přitom první takto ošetřené osivo bylo v ČR prodáváno až v roce 2000. V současnosti je takto ošetřeno již téměř veškeré prodávané osivo.

Nově registrované odrůdy cukrové řepy v roce 2009

V roce 2009 Národní odrůdový úřad ÚKZÚZ na základě dosažených výsledků a podle zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, rozhodl o registraci devíti odrůd cukrové řepy. Z toho je pět odrůd s tolerancí k rizománii a čtyři odrůdy s tolerancí k nematodům nebo k rhizoctonii. Odrůdy byly registrované po dvouletém zkoušení (roky 2007 a 2008), pouze jedna odrůda (Katka) byla registrována až po tříletém zkušebním období.

Odrůdy cukrové řepy jsou registrovány na základě dosažených hodnot indexu v prvním i druhém systému pěstování (systémy s fungicidním nebo bez fungicidního ošetření). V tomto roce byla průměrná hodnota indexu, dosažená po tříletém zkoušení, stanovena na 102,5 u ošetřené varianty a 102,0 u neošetřené varianty. Pro registraci odrůd po dvouletém zkoušení musí být hodnota indexu minim. 102,0. U odrůd se speciální tolerancí (k rhizoctonii nebo k nematodům) je pro registraci těchto odrůd stanovena hodnota indexu po dvou letech na 101,0 na průměr kontrolních odrůd se speciální tolerancí.

Sortiment odrůd cukrové řepy byl v roce 2009 významně rozšířen o další kvalitní odrůdy, zejména se zvýšil podíl odrůd tolerantních k nematodům.

Relativní výsledky registračních zkoušek odrůd cukrové řepy registrovaných v roce 2009*

Ukazatel	Odrůda**				
	Expert	Katka KWS	Kiringa KWS	Laska KWS	Severa KWS
	(% rel.)				
Kód	5078358	5077832	5078278	5078276	5078379
Výnos kořene	100,3	99,6	102,2	107,0	104,7
Cukernatost	103,1	103,3	100,9	99,1	100,9
Výnos polarizačního cukru	103,4	102,9	102,9	106,0	105,8
Výtěžnost	104,6	104,1	100,7	97,9	100,4
Výnos bílého cukru	104,7	103,6	102,7	104,7	105,3
Index	103,2	102,6	101,6	102,2	102,8

Pramen: ÚKZÚZ.

* Systém pěstování s fungicidním ošetřením, ** Odrůdy s tolerancí k rizománii či nematodům.

Relativní výsledky registračních zkoušek odrůd cukrové řepy registrovaných v roce 2009*

Ukazatel	Odrůda			
	Bering	Halina KWS	Pavla KWS	Vedeta
	(% rel.)			
Kód	5078373	5078281	5078377	5078337
Výnos kořene	101,4	98,3	95,8	101,0
Cukernatost	97,9	109,0	107,3	100,4
Výnos polarizačního cukru	100,5	108,3	103,9	101,8
Výtěžnost	98,7	113,3	111,4	100,2
Výnos bílého cukru	101,1	112,8	108,0	101,5
Index	99,8	108,3	105,6	100,8

Pramen: ÚKZÚZ.

* Systém pěstování s fungicidním ošetřením.

Výběr z doporučených odrůd cukrové řepy pro rok 2009

Seznam doporučených odrůd vydává Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský ve spolupráci se Svazem pěstitelů cukrové řepy Čech, v souladu s ustanovením § 38, zákona č. 219/2003 Sb. (zákon o oběhu osiv a sadby), a to na základě pověření Ministerstva zemědělství České republiky. Zkoušení odrůd pro Seznam doporučených odrůd cukrové řepy existuje v ČR již od roku 1993. Jednotlivé odrůdy jsou do zkoušek zařazeny po registraci v ČR na základě žádosti žadatelů. V roce 2008 bylo do zkoušení pro Seznam doporučených odrůd (SDO) zařazeno celkem 31 odrůd cukrové řepy. Opět vzrostl podíl rezistentních odrůd.

Pro získání podrobnějších informací o hospodářských vlastnostech odrůd i s ohledem na rozdílné půdní a klimatické podmínky v rámci rozhodujících oblastí pěstování cukrové řepy v ČR je počet zkušebních lokalit vyšší než je nezbytně nutné pro registraci odrůdy.

Výběr doporučených odrůd zkoušených v letech 2006 až 2008 v relativních hodnotách

Ukazatel	Průměr v absolutních hodnotách*		Odrůda**				
			Pohoda	Canyon	Caruso	Scorpion	Merak
			(% rel.)				
Typ	Mj		N	NV	NV	N	N
Typ tolerance			RI	RI	RICE	RI	RI
Výnos kořene	t/ha	84,3	106,4	106,2	104,3	103,8	98,9
Cukernatost	%	17,8	99,4	99,5	99,7	99,6	102,0
Výnos polarizačního cukru	t/ha	15,0	105,7	105,9	104,1	103,3	101,0
Výtěžnost	%	16,0	99,5	99,6	99,7	99,7	103,0
Výnos bílého cukru	t/ha	13,5	105,9	105,9	104,2	103,4	102,0
Index			102,8	102,8	101,9	101,6	101,5
Počet pokusů		8					

Pramen: ÚKZÚZ.

* Kontrolní pokusy rok 2007. ** Odrůdy jsou seřazeny podle indexu.

N – typ normální, NV – normální až výnosový, C – cukernatý, NC – normální až cukernatý. RI – tolerance k rizománii, RICE – tolerance k rizománii a cercosporióze.

Výběr doporučených odrůd zkoušených v letech 2006 až 2008 v relativních hodnotách

Ukazatel	Průměr v absolutních hodnotách*		Odrůda**				
			Felicita	Victor	Python	Antilla	Gyda
			(% rel.)				
Typ	MJ		C	N	N	NC	NC
Tolerance			RI	RICE	RI	RI	
Výnos kořene	t/ha	78,1	96,8	98,2	103,2	101,7	95,9
Cukernatost	%	18,6	102,9	102,2	98,8	100,2	102,8
Výnos polarizačního cukru	t/ha	14,5	99,8	100,4	102,0	101,9	98,7
Výtěžnost	%	16,9	104,0	103,0	99,1	99,7	104,0
Výnos bílého cukru	t/ha	13,1	100,9	101,2	102,2	101,3	99,9
Index			101,2	101,1	100,8	100,7	100,7
Počet pokusů		7					

Pramen: ÚKZÚZ.

* Kontrolní pokusy rok 2008. ** Odrůdy jsou seřazeny podle výsledného indexu.

Novinka na trhu biopaliv v ČR, vysokokoncentrovaná palivová směs E 85

ČR se zavázala ve střednědobém a dlouhodobém výhledu vyrábět směsi biopaliv a motorových paliv. Evropská legislativa předepisuje povinnost přidávat do motorových paliv 5,75 % biopaliv v roce 2010 a od roku 2020 již 10 %. Pro splnění těchto cílů byly navrženy tři etapy. Od 1. září 2007 bylo navrženo přimíchávání 5 % MEŘO, eventuálně biolihi od 1.1.2008. V druhé etapě, pravděpodobně od roku 2009 by měly být zavedeny vysokoprocentní směsi biopaliv s motorovými palivy a samotná čistá biopaliva. Třetí etapa představuje komerční zavedení biopaliv 2. generace po roce 2013 (paliva vyráběná z odpadní biomasy).

V současnosti je v ČR povinnost přimíchávání lihu do motorových paliv dána zákonem o ochraně ovzduší. U benzínu se jedná o přídavek 2 % lihu od roku 2008 (v roce 2009 je povinnost minimálně přimíchávat 3,5 %) a u motorové nafty byla povinnost přidávat 2 % bioložky od 1. září 2007 a od roku 2009 pak 4,5 %.

Dne 9. prosince 2008 bylo na český trh slavnostně uvedeno nové ekologické palivo E 85. Výrobcem tohoto motorového paliva je společnost Agroetanol TTD, a.s., která patří do skupiny Cukrovary a lihovary TTD, a.s.

Palivo E 85 je palivo určené pro automobily s upraveným motorem pro spalování paliv s převahou etanolu (FFV – Flexi Fuel Vehicles) a patří mezi paliva vyráběná z obnovitelných zdrojů. Změny v konstrukci motorů se týkají vyššího kompresního poměru, řídicí jednotky a dále výběru materiálů kompatibilních s etanolem. Palivo obsahuje 70 – 85 % etanolu ve směsi s automobilovým benzinem. Směs má v důsledku obsahu etanolu o něco nižší výhřevnost a proto i o něco vyšší spotřebu, která je však částečně kompenzována vyšším oktanovým číslem tohoto paliva (105) a přibližně 10% nárůstem výkonu motoru. Podíl benzínu je nutný především kvůli startovatelnosti vozu v chladnějších podmínkách (etanol má výrazně nižší těkavost ve srovnání s benzinem). Spalování palivového lihu je velmi šetrné k životnímu prostředí. Při zahrnutí celého „životního“ cyklu paliva (včetně spotřeby CO₂ při růstu cukrové řepy) se dosáhne až 70 % snížení emisí CO₂. Z hlediska výroby je palivo E 85 směsí skládající se z 85 % produktu společnosti Agroetanol TTD, a.s., tj. bezvodého kvasného lihu, s přídavkem 15 % automobilového benzínu. Samotný proces výroby bezvodého kvasného lihu z cukrové řepy se skládá z fermentace, destilace, odvodnění a zahuštění destilačního zbytku. Při procesu fermentace za pomoci kvasinek dochází ke konverzi cukrů na etanol. Po následné dehydrataci vzniká finální produkt, 99,3% líh, který se pak přimíchává s benzinem. Principem dehydratace je převedení surového lihu do plynného skupenství s následnou molekulární filtrací.

Zavádění této novinky na náš trh je však doprovázeno i komplikacemi. Především není zatím vybudována síť čerpacích stanic, která by disponovala tímto palivem. Přitom automobily FFV vyrábí již

všechny velké světové automobilky včetně společnosti Škoda Auto. Tato společnost však dodává tyto automobily zatím pouze na švédský trh, kde je podpora pro tato ekologická paliva v rámci Evropy nejvyšší. Nicméně na konci roku 2008 vláda schválila novelu zákona o spotřebních daních, která m.j. předpokládá daňové zvýhodnění biologické složky paliva. Tato složka bude u paliva s vysokým obsahem etanolu zcela osvobozena od daně. Tato novela vstoupí v platnost v červenci 2009 a měla by pomoci rozšíření tohoto nového paliva na českém trhu.

Sklizňové plochy a produkce cukrové řepy v ČR podle údajů ČSÚ

Vývoj sklizňových ploch a produkce cukrové řepy podle údajů ČSÚ²

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sklizňová plocha v tis. ha	59,1	61,3	77,7	77,5	77,3	71,1	65,6	61,0	54,3	50,4
Z toho:										
Sklizňová plocha pro ostatní využití v ha¹								3 646	9 889	7 800
Produkce v tis. t	2 691	2 809	3 529	3 833	3 495	3 579	3 496	3 138	2 890	2 885
Výnos v t/ha	45,60	45,83	45,41	49,45	45,20	50,34	53,31	51,48	53,25	57,26

Pramen: ČSÚ.

² Sklizňové plochy ČSÚ monitoruje podle jiné metodiky než MZe, a proto jsou rozdílné hodnoty produkce i výnosů.¹ kromě kvasného lihu se vyrábí i tzv. průmyslový cukr.

Vývoj cen u zemědělských výrobců cukrové řepy

Podle nařízení Rady č. 318/2006 se v roce 2006/07 snížila minimální cena cukrové řepy v EU na 32,9 EUR/t (snížení o 29,6 %). Pěstitelé cukrové řepy v EU jsou od roku 2006/07 finančně kompenzováni v rámci tzv. oddělené platby na cukr. Na základě žádostí pěstitelů stanovil SZIF pro rok 2008 sazbu oddělené platby na cukr (SSP) v celkové výši **270,10 Kč/t**. Pro rok **2007/08** poklesla stanovená minimální cena cukrové řepy v EU na **29,8 EUR/t**. Minimální cena řepy se v EU po vstupu NČS snižuje postupně každým rokem. Od vstupu ČR do EU se snížila minimální cena cukrové řepy celkově již o 36,2 %.

Po dvouleté přestávce se cukrová řepa v kampani 2008/09 opět nakupovala i v lednu. Jednalo se pouze o zanedbatelné množství. Nákupní cena cukrové řepy se snížila na 773 Kč/t. Průměrná nákupní cena cukrové řepy v roce 2008 i nadále klesala, a to až na hodnotu **806 Kč/t**. Průměrná cena se snížila o 54 Kč/t (6,3 %). Průměrná nákupní cena dosahuje již pouze 53 % úrovně roku 2004, kdy byl nejvyšší průměr nákupní ceny v historii ČR. Minimální cena cukrové řepy v EU 27 se v roce 2008 snížila pro nákup kvótované řepy na **27,8 EUR/t**. Poslední snížení minimální ceny cukrové řepy nastane od roku 2009, cena bude 26,3 EUR/t.

Ceny u zemědělských výrobců cukrové řepy (Kč/t)*

Rok	Leden	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Průměr	Minim. cena EUR/t**
1999		892	806	751	756	763	
2000		1 000	959	961	979	969	
2001	1 006	963	961	964	969	963	
2002	956	997	987	977	932	969	
2003	911	958	964	947	934	949	
2004	960	1 440	1 588	1 555	1 429	1 521	
2005	1 073	-	1 400	1 428	1 152	1 347	43,6
2006	764	-	1 005	1 044	1 081	1 060	32,9
2007	-	-	868	852	819	860	29,8
2008	-	-	803	802	817	806	27,8
2009	773					775	26,3
2010							26,3

Pramen: ČSÚ

Do roku 2005 jsou počítány roční vážené průměry. ** Přečteno na 16% cukernatost.

Definitivní výsledky cukrovarnické kampaně v ČR v roce 2008/09

Cukrovarnická kampaň **2008/09** byla v ČR zahájena jako první 20. září v cukrovaru Opava, o den později začala kampaň v cukrovaru Hrušovany. Jako poslední v ČR vstoupil do kampaně 7.10. cukrovar Prosenice. Cukrovarnická kampaň 2008/09 byla charakterizována vynikající technologickou kvalitou zpracovávané řepy. Tomu výrazně napomohly příznivé klimatické podmínky během vegetačního i zpracovatelského období. Celostátní průměr **cukernatosti** nakoupené řepy byl podstatně vyšší než v předchozí kampani a dosáhl průměrné hodnoty **17,98 %**. Průměrná délka kampaně byla 85,6 dne, tedy jen o 2,2 dny delší než v předchozím roce. V kampani roku 2008/09 bylo zpracováno celkem **3 026 624 t** řepy. Z tohoto množství bylo zpracováno celkem **2 564 883 t řepy** na cukr při průměrném výnosu **58,31 t/ha**. Z toho bylo 2 485 595 t řepy původem z ČR a 79 288 t řepy cizí. V kampani bylo dále zpracováno celkem 461 741 t cukrové řepy na výrobu kvasného lihu.

Z cukrové řepy bylo v roce 2008/09 **vyrobeno** celkem **414 673 t** bílého **cukru** při průměrném **výtěžku 16,17 %**. Meziročně bylo v roce 2008/09 vyrobeno celkem o 60 805 t cukru více (17,1 %). To představuje významný meziroční nárůst produkce a výrazně vyšší než odhad produkce z konce minulého roku. Výnos polarizačního cukru dosáhl v kampani průměru 10,52 t/ha a **výnos bílého cukru 9,42 t/ha**. V kampani bylo dále vyrobeno **80 180 t bilanční melasy** (P = 50 %), celkem o 17 600 t méně než v předchozí kampani. Nedostatek této suroviny pro lihovarnictví se tedy dále prohloubil. Zůstatek cukru v melase byl pouze 1,56 %.

Intenzivní i extenzivní veličiny dosáhly v převážně většině hodnot ještě příznivějších než v předchozích kampaních, což svědčí m.j. o faktu, že ČR představuje v rámci EU kvalitního výrobce cukrové řepy i cukru. V roce 2008/09 byly investiční akce v cukrovarnictví zaměřeny především na zlepšení ukazatelů ekologie, technologie a zefektivnění výroby bioetanolu z řepy.

Ve společnosti Agroetanol TTD, a.s. je v Dobrovici provozován „řepný“ lihovar“ o roční kapacitě až 1 mil. hl lihu. Výstavba lihovaru začala již v roce 2006, téhož roku byl již vyroben první líh. V době zpracování cukrové řepy je zdrojem pro výrobu lihu surová šťáva, po ukončení řepné kampaně pro výrobu cukru pak černý sirob. Výroba lihu tak představuje dva zcela odlišné technologické postupy. Koncem roku 2008 byla navíc zahájena v Dobrovici i výroba ekologického paliva E 85, jak je uvedeno v samostatné kapitole.

V Moravskoslezských cukrovarech, a.s., v cukrovaru Hrušovany n. J., byla kampaň prodloužena o zpracovávání certifikované rakouské „biořepy“. Zpracováním vznikly následující bioprodukty: biocukr a krmiva (krmné biořízky a biomelasa). Biořepa byla v Hrušovanech zpracovávána v první listopadové dekádě po dobu jednoho týdne. Za 5,5 dne bylo zpracováno celkem přes 14 tis. t biořepy o cukernatosti 16 % a vyrobeno bylo téměř 2 tis. t biocukru. I když je biocukr tři až čtyřikrát dražší než běžný cukr, je žádán některými zákazníky, kteří nakupují biopotravinu.

Statistika komodity cukrová řepa – cukr v ČR

	Parametr	Jedn.	2005/06	2006/07	2007/08 ¹	2008/09 ¹
1	Počet pěstitelů		901	866	767	760
2	Průměrná plocha na 1 pěstitele (pouze pro výrobu cukru)	ha	73	64	65	65
3	Osevní plocha pro výrobu cukru	ha	65 569	55 801	44 137	43 987
4	Počet prodaných výsevních jednotek	ks	86 174	72 570	53 700	59 830
5	Začátek cukrovarnické kampaně		12.9.2005	23.9.2006	17.9.2007	20.9.2008
6	Konec cukrovarnické kampaně		29.1.2006	20.12.2006	27.12.2007	1.1.2009
7	Počet činných cukrovarů		11	10	7	7
8	Průměrná délka kampaně	dny	86,8	72,3	83,4	85,6
9	Sklizňová plocha pro výrobu cukru	ha	63 170	55 801	44 137	43 987
10	Celkové množství zpracované řepy pro výrobu cukru	t	3 430 635	2 993 344	2 414 713	2 564 883
11	Výnos bulev pro výrobu cukru	t/ha	54,31	53,64	54,71	58,31
12	Cukernatost	%	18,70	18,41	16,47	18,04
13	Výnos polarizačního cukru	t/ha	10,16	9,87	9,01	10,52
14	Celková výroba bílého cukru z řepy	t	558 879	470 488	353 901	414 673
15	Výnos bílého cukru	t/ha	8,84	8,43	8,02	9,43
16	Výtěžek bílého cukru z řepy	%	16,29	15,72	14,66	16,17
17	Výroba melasy 50 P	t	130 986	110 000	97 780	80 180
18	Zásoba cukru v cukrovarech k 31.1.	tis. t	232,2	268,4	316,8	326,9
19	Sklizňová plocha pro jiné využití	ha	0	3 646	9 889 ²	7 302
20	Množství zprac. řepy pro jiné využití	t		206 457	556 166 ²	461 741
21	Výnos bulev pro výrobu kvas. lihu a.j.	t/ha		56,63	56,24 ²	63,23
22	Sklizňová plocha celkem (cukr a ostatní)	ha	63 170	59 477	54 026	51 289*
23	Množství zprac. řepy celkem	t	3 430 635	3 199 801	2 970 879	3 026 624

Pramen: MZe, SZIF, ČMCS, ČSÚ.

¹ Pozn: Statistika komodity cukrová řepa – cukr vychází z předpisů ES k regulaci trhu a proto je metodicky odlišná od statistiky ČSÚ. ² Přepočteno na 16 % cukernatost. Z toho bylo 166 ha využito pro produkci průmyslového cukru. Hospodářský rok 2006/07 trval od 1. 7. 2006 do 30. 9. 2007.

Přehled cukrovarů v kampani 2008/09

Do cukrovarnické kampaně v roce **2008/09** v ČR vstoupilo stejně jako v předchozím roce sedm cukrovarů. Z toho se nacházejí 2 cukrovarů v Čechách a 5 cukrovarů na Moravě. Čtyři cukrovarů na území ČR jsou sdruženy ve dvou společnostech s převažující zahraniční účastí a tři menší cukrovarů jsou samostatné subjekty. Cukrovarů se zahraniční kapitálovou účastí mají podíl 81 % na celkovém výkonu všech cukrovarů. Nicméně mezi oběma společnostmi jsou v některých ukazatelích poměrně značné rozdíly. Zatímco společnost Cukrovarů a lihovary TTD a.s. zvýšila v roce 2008/09 meziročně výkon o 31,1 %, tak společnost Moravskoslezské cukrovarů, a.s. pouze o 0,7 %. Nejvyšší meziroční navýšení kapacity z cukrovarů bylo dosaženo v cukrovaru České Meziříčí (celkem 38,3 %). U samostatných cukrovarů se nejvíce zvýšila kapacita u cukrovaru Litovel (21,1 %).

Výkon českých cukrovarů byl v kampani roku 2008/09 celkem **37 213 t/d ř.**, což je o 5 859 t/d ř. více než v předchozí kampani. Zvýšení výkonu bylo m.j. ovlivněno zpracováním „biořepy“ z Rakouska v cukrovaru Hrušovany. Oproti roku 2007/08 byl nárůst výkonu celkem 18,7 %. V průměru na 1 cukrovar dosáhl v roce 2008/09 **výkon 5 316 t/d ř.**, což představuje meziročně zvýšení o 837 t/d ř. Jmenovitý výkon českých cukrovarů byl využit na 94,16 %.

Přehled dosažených výkonů cukrovarů v cukrovarnické kampani 2008/09

Název skupiny	Cukrovar	Standardní výkon 2008/09* t/d ř.	Výkon 2007/08 t/d ř.	Nárůst výkonu %
	Dobrovice	14 332	11 205	27,9
	České Meziříčí	6 870	4 966	38,3
Cukrovary a lihovary TTD a.s.		21 202	16 171	
	Hrušovany n/Jev.	4 886	4 958	- 1,4
	Opava	4 073	3 938	3,4
Moravskoslezské cukrovary, a.s.		8 959	8 896	
Cukrovar Vrbátky a.s.	Vrbátky	2 150	1 964	9,5
Litovelská cukrovarna, a.s.	Litovel	2 475	2 044	21,1
Hanácká potravinářská společnost s.r.o.	Prosenice	2 427	2 279	6,5
ČR - průměr		5 316	4 479	18,7
ČR - celkový dosažený výkon		37 213	31 354	18,7
ČR jmenovitý výkon/l společnost		7 442,6	6 270,8	

Pramen: ČMCS.

* Zpracování v kampani 2008/09 bylo ovlivněno zpracováním „biořepy“.

Vývoj cen průmyslových výrobců a spotřebitelských cen cukru v ČR

Cena cukru na domácím trhu se od vstupu ČR do EU pohybuje v závislosti na cenových předpisech EU. Referenční cena cukru byla v EU stanovena pro bílý cukr až do roku 2007/08 na **631,9 EUR/t**. Na rozdíl od minimální ceny cukrové řepy se v EU referenční cena cukru začala snižovat později. Referenční cena bílého cukru se v EU snižuje poprvé až v roce **2008/09**, a to na **541,5 EUR/t**. V hospodářském roce 2009/10 se cena cukru na trhu EU dále snižuje až na **404,4 EUR/t**.

Snížení ceny cukru na trhu EU se samozřejmě odrazilo i ve snížení průměrné cenové úrovně CPV cukru a spotřebitelských cen od roku 2008/09. V roce 2008 poklesla průměrná cena cukru u průmyslových výrobců velmi výrazně, na **16,10 Kč/kg**. Průměr cen na tuzemském trhu se snížil meziročně téměř o 3 Kč/kg. V roce 2009 sice ceny cukru mírně vzrostly, nicméně zůstávají pod průměrem roku 2008. Do května 2009 je průměr cen **15,92 Kč/kg**. Vzhledem k dalšímu snížení cen cukru na trhu EU v roce 2009/10 zřejmě dojde k dalšímu snížení ceny cukru na tuzemském trhu v závěru tohoto roku.

Spotřebitelské ceny krystalového cukru se v roce 2008 také postupně snižovaly v závislosti na snižování cen cukru na trhu EU. Nicméně snižování spotřebitelských cen je mnohem méně výraznější než u CPV cukru. Průměrná cena v roce 2008 dosáhla **21,04 Kč/kg**, což představuje meziroční pokles pouze o 0,86 Kč/kg. V roce 2009 pokračuje trend mírného snižování cen, průměr je za 5 měsíců **20,14 Kč/kg**. Ceny moučkového cukru v podstatě kopírují vývoj spotřebitelských cen krystalového cukru a jsou v průměru vyšší o 3,50 až 4 Kč/kg.

Ceny průmyslových výrobců krystalového cukru (Kč/kg)*

Rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	Ø roku
1999	14,48	14,48	14,45	14,45	14,50	14,50	15,07	15,14	15,43	15,48	15,96	16,00	15,00
2000	16,01	16,72	16,67	16,67	16,62	16,64	16,60	17,80	18,20	18,17	18,16	18,14	17,20
2001	18,15	18,18	18,17	18,16	18,16	18,12	18,14	18,16	18,16	18,17	18,03	18,04	18,14
2002	18,03	18,07	17,96	17,92	17,90	17,90	17,30	17,27	17,64	18,01	17,90	14,65	17,55
2003	13,80	17,16	17,32	17,22	17,20	17,86	17,94	17,93	17,97	18,00	18,00	17,99	17,30
2004	17,76	17,74	17,74	17,74	20,08	22,62	22,78	22,36	22,88	22,08	21,64	21,55	20,58
2005	20,42	20,11	20,26	19,78	19,03	18,71	18,20	17,81	17,86	18,59	18,59	18,75	19,01
2006	18,55	18,58	18,59	18,88	18,70	18,85	19,44	19,53	19,68	20,05	20,09	19,98	19,24
2007	19,72	19,70	19,69	19,72	19,50	19,10	19,00	18,74	18,44	18,26	18,12	18,00	19,00
2008	17,47	17,53	17,35	16,50	16,18	15,48	15,47	15,57	15,43	15,35	15,43	15,44	16,10
2009	15,82	16,15	15,76	15,90	15,98								15,92

Pramen: ČSÚ,

* Od ledna 2005 udává ČSÚ měsíční ceny jako vážené průměry.

Spotřebitelské ceny krystalového a moučkového cukru (Kč/kg)

Rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	Ø roku
1999	19,14	19,09	18,97	18,97	18,89	18,81	19,33	19,67	19,66	19,72	20,17	20,38	19,43
2000	20,40	20,45	20,54	20,57	20,56	20,60	20,63	21,00	21,64	22,20	22,29	22,21	21,09
2001	22,02	21,80	21,76	21,65	21,77	21,66	21,62	21,59	21,64	21,61	21,47	21,16	21,65
2002	21,33	21,14	20,64	20,76	20,66	20,25	20,08	20,00	20,01	19,97	19,93	18,95	20,31
2003	18,85	17,90	17,71	17,34	17,12	16,98	16,89	16,79	17,09	17,91	18,61	19,03	17,63
2004	19,32	19,23	19,20	19,12	19,37	19,73	21,37	25,82	26,10	25,78	25,69	25,40	22,18
2005	24,93	24,71	24,48	24,42	24,36	23,40	22,78	22,43	21,86	21,79	21,24	21,26	23,39
2006	21,23	21,19	21,15	21,26	21,21	21,23	21,75	22,30	22,48	22,44	22,28	22,07	21,71
2007	22,15	22,33	22,35	22,25	21,78	21,78	22,06	21,90	21,48	21,50	21,58	21,59	21,90
2008	22,21	21,83	21,06	21,68	21,57	20,52	20,94	20,91	20,58	20,52	20,55	20,16	21,04
2009	20,63	20,43	20,43	19,49	19,73								20,14
2006*	25,35	25,37	25,46	25,04	25,23	25,02	25,07	25,12	24,76	24,82	23,98	24,67	25,00
2007*	25,69	25,54	24,82	24,82	25,17	24,69	25,54	25,61	24,16	25,70	23,82	23,79	25,17
2008*	25,20	25,48	23,78	25,72	25,51	24,27	25,60	25,16	24,93	24,22	24,18	23,69	24,81
2009*	24,31	25,06	24,45	22,46	23,40								23,94

Pramen: ČSÚ.

* Moučkový cukr.

Prodej cukru z cukrovarů v ČR v letech 2007/08 až 2008/09 a bilance cukru

Od roku 2000 údaje o pohybu cukru na tuzemském trhu monitoruje v ČR stát (rok 2000 MZe, od roku 2001 SZIF). Po vstupu ČR do EU došlo k dalším významným změnám v systému monitoringu.

Od roku 2006/07 došlo v důsledku přijetí reformy SOTC v EU ke změně systému sledování pohybu cukru. I nadále je sledován prodej cukru na tuzemském trhu a celkový prodej z ČR na trh EU. Cukr, který je určen k prodeji do třetích zemí je sledován jako cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí (dříve tzv. cukr „C“). Navíc se sleduje prodej průmyslového a přebytkového cukru. Prodej cukru do třetích zemí z cukru vyrobeného mimo kvótu je sledován jako přebytkový cukr. Místo zásob na konci měsíce se používá termín sklad celkem.

Pohyb cukru a zásob u držitelů kvót v ČR v roce 2007/08 (v t bílého cukru)

2007/08	X	XI	XII	I (2008)	II	III	IV
Nákup	3 096	2 474	5 533	646	499	563	888
Výroba cukru z řepy	151 084	131 093	71 725	0	0	0	0
Prodej na trhu ČR	31 260	29 768	21 431	19 384	22 017	20 510	20 813
Prodej do EU celkem	6 434	9 120	8 403	6 305	5 872	5 404	7 916
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	1 946	1 820	2 704	0	0	0
Sklad celkem	208 138	300 034	344 957	316 758	288 511	261 059	232 201
Prodej průmysl. cukru	2 604	830	658	448	854	2 100	1 016
Prodej přebytk. cukru	0	0	0	0	0	0	0

Pramen: SZIF.

* Tato výroba se započítává pro hospodářský rok 2008/09. ** Celková výroba za hospodářský rok 2007/08 (včetně výroby v září 2007 – 25 519 t).

2007/08	V	VI	VII	VIII	IX	Celkem
Nákup	854	1 499	1 410	865	816	19 143
Výroba cukru z řepy	0	0	0	0	23 049*	353 901**
Prodej na trhu ČR	28 347	32 328	30 631	24 526	26 194	307 120
Prodej do EU celkem	7 246	10 820	9 920	8 803	11 643	97 887
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	0	0	0	0	6 469
Sklad celkem	194 212	152 411	110 581	76 882	62 455	
Prodej průmyslového cukru	3 247	150	2 688	1 232	307	16 135
Prodej přebytkového cukru	0	0	0	0	0	0

Pramen: SZIF.

* Tato výroba se započítává pro hospodářský rok 2008/09. ** Celková výroba za hospodářský rok 2007/08 (včetně výroby v září 2007–25 519 t).

Monitorování vývozu cukru je podle jiné metodiky než u ČSÚ. Proto jsou data odlišná.

Pohyb cukru a zásob u držitelů kvót v ČR v roce 2008/09 (v t bílého cukru)

2008/09	X	XI	XII	I (2009)	II	III	IV
Nákup	447	784	849	2 156	1 878	2 225	2 782
Výroba cukru z řepy	150 892	144 921	95 667	177	0	0	0
Prodej na trhu ČR	31 444	27 455	19 821	19 903	23 098	28 660	24 315
Prodej do EU celkem	8 687	6 355	6 165	4 214	3 679	6 957	3 121
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	0	0	0	0	0	0
Sklad celkem	173 491	282 529	349 231	326 907	299 049	260 432	233 311
Prodej průmysl. cukru	128	2 848	3 823	536	2 955	5 224	2 466
Prodej přebytk. cukru	0	0	0	0	0	0	0

2008/09	V	VI	VII	VIII	IX	Celkem
Nákup						11 122
Výroba cukru z řepy						414 673**
Prodej na trhu ČR						174 696
Prodej do EU celkem						39 178
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí						0
Sklad celkem						
Prodej průmyslového cukru						17 978
Prodej přebytkového cukru						0

Pramen: SZIF.

** je započtena i výroba za září 2008 (23 049 t).

V roce **2008/09** bylo v ČR **vyrobena** celkem **414 673 t** cukru, tj o 60 772 t více než v předchozím roce. Pokud by se nepodařilo vyšší produkci cukru uplatnit na tuzemském trhu nebo prodat do zahraničí, mělo by to za následek zvýšenou finanční a organizační zátěž cukrovarnických podniků.

V průběhu sedmi měsíců roku **2008/09** bylo prozatím prodáno na tuzemském trhu celkem **174 696 t cukru**. Dynamika prodeje cukru na tuzemském trhu je zatím sice mírně nižší než v předcházejícím období, ale je předpoklad, že bude množství prodaného cukru za celé období podobné jako v předchozím roce. Do zemí EU (mimo ČR) bylo podle SZIF prozatím prodáno pouze **39 178 t cukru**. Pokud by se vyvíjel další prodej cukru podobně jako doposud, pak by se za celý hospodářský rok prodalo méně cukru než v předchozím období. Celkem bylo prozatím z českých cukrovarů prodáno **231 852 t cukru** včetně průmyslového cukru (17 978 t). Vzhledem k tomu, že i v předchozích letech připadaly vyšší prodeje cukru až na druhou polovinu hospodářského roku, tak by se celkový prodej cukru za hospodářský rok 2008/09 neměl výrazněji lišit od předchozího roku.

Bilance cukru v ČR

V průběhu posledních šesti let se již čtyřikrát změnil termín počátku a konců hospodářských období. V roce **2006/07** byl hospodářský rok dokonce mimořádně delší o 3 měsíce, tedy od 1. července 2006 do 30. září 2007. Reforma SOTC, zahájená v roce 2006/07, se odrazila i do průběhu bilance cukru v ČR. Došlo ke zvýšení dovozu cukru do ČR, na druhé straně však ke snížení vývozu. S tím se také snížila produkce cukru oproti období před restrukturalizací cukrovarnického průmyslu. I přesto si nadále ČR udržuje pozici čistého vývozce cukru a tato situace bude určitě i na konci tohoto hospodářského roku. Pozici čistého vývozce cukru by si měla ČR udržet i do budoucna, nicméně saldo bilance bude zřejmě vyrovnanější než v předcházejících letech.

Nejvýraznější změnou v bilanci cukru oproti minulému období je v roce 2008/09 produkce cukru, která dosáhla **414,7 tis. t**, což představuje významné navýšení o 60,8 tis. t. Vyšší produkce cukru bude zřejmě stimulovat české cukrovary ke snaze o vyšší prodej cukru ať už na tuzemském nebo zahraničním trhu. Přesto se v tomto roce nepředpokládají velké změny v dovozech i vývozech cukru oproti minulému období. Rovněž konečné zásoby cukru by se neměly výrazněji lišit od předchozího období.

Bilance cukru včetně cukru ve výrobcích a substituentů¹⁾ (tis. t, v hodnotě bílého cukru)

Ukazatel	2003/04	2004/05 ²⁾	2005/06 ²⁾	2006/07 ⁵⁾	2007/08 ⁴⁾	2008/09 ^{4*)}
Počáteční zásoba	12,8	103,1 ³⁾	232,2	105,0	119,8	62,5
Výroba cukru z řepy	515,4	558,4	558,9	470,5	353,9	414,7
Dovoz celkem	160,7	231,6	256,7	364,0	222,2	220,8
- dovoz cukru	32,9	47,6	44,1	91,6	83,4	90,5
- cukr ve výrobcích		184,0	212,6	272,4	138,8	130,3
Celková nabídka	688,9	893,1	1 047,8	939,5	695,9	698,0
Domácí spotřeba	401,5	336,3	451,8	514,0	395,5	375,5
Vývoz celkem	244,9	324,6	491,0	305,7	237,9	244,0
- vývoz cukru	154,1	216,6 ³⁾	358,4	166,0	147,6	151,5
- cukr ve výrobcích		108,0	132,6	139,7	90,3	92,5
Celková poptávka	646,4	660,9	942,8	819,7	633,4	619,5
Konečná zásoba	42,5	232,2	105,0	119,8	62,5	78,5

Pramen: MZe, ČSÚ a SZIF.

¹⁾ Všechny údaje až do roku 2003/04 jsou uvedeny za období od 1. 9. do 31. 8. následujícího roku. ³⁾ k 30. 6. 2004. ⁴⁾ od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku. ⁵⁾ od 1. 7. do 30. 6. následujícího roku. ⁶⁾ od 1. 7. do 30. 9. následujícího roku (15 měsíců). * Odhad

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Statistika zahraničního obchodu mezi jednotlivými zeměmi EU (tedy i ČR) je vykazována v systému INTRASTAT a dodávky zboží se nazývají intrakomunitární obchod. Obchod zemí EU se třetími zeměmi je vykazován v rámci programu EXTRASTAT. Celková data o dovozu a vývozu ČR jsou v této kapitole včetně intrakomunitárního obchodu ČR a ostatních zemí EU.

Statistika zahraničního obchodu je v níže uvedených dvou tabulkách monitorována podle jednotlivých hospodářských roků, které se v průběhu našeho členství v EU poměrně často měnily. Hospodářský rok 2006/07 byl v EU výjimečně stanoven v důsledku přechodného období od 1. 7. 2006 do 30. 9. 2007, tedy na období 15 měsíců. V dalším hospodářském roce 2007/08 již bylo opět stanoveno období 12 měsíců, tedy od 1. 10. 2007 do 30. 9. 2008. Stejně je hospodářský rok stanoven i v příštích letech. Cukr je v níže uváděné tabulce na rozdíl od teritoriálního rozdělení zahraničního obchodu uváděn v hodnotě bílého cukru. Proto jsou statistická data odlišná.

V roce 2008/09 bylo do ČR **dovezeno** v průběhu sedmi měsíců (do 30. dubna 2009) celkem **50 612 t** cukru v celkové finanční hodnotě **730,3 mil. Kč**. Z tohoto množství činily dodávky cukru ze zemí EU celkem **50 354 t** a pouze 222 t cukru pocházelo ze **třetích zemí**. Země původu nebyla určena u 36 t, nicméně i zde se jedná o dovoz ze zemí EU. Dovozy z třetích zemí představují pouze 0,4 % z celkového dovozu. Předpokládá se, že dovozy cukru za celý hospodářský rok budou minimálně ve stejném množství jako v předchozím hospodářském roce. Průměrná dovozní cena cukr je zatím **14,44 Kč/kg**. Z dlouhodobějšího pohledu bylo do ČR dovezeno od roku 2003/04 celkem **351 411 t** cukru v celkové finanční hodnotě 5 670,8 mil. Kč. Vyšší dovozy připadají až od roku 2006/07, tedy od zahájení reformy SOTC.

V roce 2008/09 bylo z ČR za období 7 měsíců **vyvezeno** celkem **100 044 t** cukru v celkové finanční hodnotě 1 242,8 mil. Kč. Z toho bylo vyvezeno **99 534 t** cukru do zemí EU a 510 t do třetích zemí. I u vývozu cukru existuje reálný předpoklad, že nebude vyvezeno za celý hospodářský rok méně cukru než v předcházejícím období. Aktivní **saldo** obchodu s cukrem je v celkovém množství **49 432 t**. Průměrná cena vyváženého cukru byla v roce 2008/09 prozatím **12,40 Kč/kg** a oproti roku 2007/08 poklesla o 1,72 Kč/kg. Snížení cen je v souladu se snížením referenční ceny cukru v EU na 541,5 EUR/t v roce 2008/09. Za období neúplných šesti hospodářských let bylo z ČR vyvezeno již celkem **1 107 236 t** v celkové finanční hodnotě 10 823,3 mil. Kč. Výsledkem je i vysoké aktivní saldo obchodu s cukrem v celkovém množství 755 825 t.

V roce 2008/09 bylo za 7 měsíců do ČR dovezeno celkem **76 683 t** cukru, který je přidáván do výrobků, nebo plní funkci substituentů cukru. Podle dosavadního vývoje se dá předpokládat, že v tomto roce významně poklesne především dovoz substituentů cukru CN 1702, což může mít pozitivní dopad na cukerní bilanci ČR. Pasivní saldo obchodní bilance je proto v tomto roce prozatím velmi nízké, pouze 15 260 t cukru. Od roku 2003/04 je pasivní saldo obchodní bilance v celkovém množství 386 742 t cukru.

Dovoz a vývoz cukru (1701) a cukru ve výrobcích (v t, hodnota bílého cukru)

	2003/04	2004/05	2005/06 ⁴	2006/07 ¹	2006/07 ²	2007/08 ³	2008/09*	Celkem**
Dovoz 1701	33 347	47 564	44 132	67 349	92 389	83 367	50 612	351 411
Dovoz bez 1701	120 567	184 015	212 573	222 981	274 745	138 825	76 683	1 007 408
Dovoz celkem	153 914	231 579	256 705	290 330	367 134	222 192	127 295	1 358 819
Vývoz 1701	113 437	216 580	358 451	134 779	171 068	147 656	100 044	1 107 236
Vývoz bez 1701	87 079	108 038	132 501	116 949	141 162	90 463	61 423	620 666
Vývoz celkem	200 516	324 618	490 952	251 728	312 230	238 119	161 467	1 727 902
Saldo cukr	+80 090	+169 016	+314 319	+67 430	+78 679	+64 289	+49 432	+755 825
Saldo výrobků	-33 488	-75 977	-80 072	-106 032	-133 583	-48 362	-15 260	-386 742
Saldo celkem	+46 602	+93 039	+234 247	-38 602	-54 904	+15 927	+34 172	+369 083

Saldo dovozu a vývozu cukru v mil. Kč

	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07 ¹	2006/07 ²	2007/08	2008/09	Celkem
Dovoz	277,4	882,5	788,3	1 195,2	1 746,0	1 246,3	730,3	5 670,8
Vývoz	1 651,7	3 678,6	4 989,4	2 190,6	2 839,5	2 092,1	1 242,8	16 494,1
Saldo cukr	+ 1 374,3	+ 2 796,1	+ 4 201,1	+ 995,4	+ 1 093,5	+ 845,8	+ 512,5	+ 10 823,3

Pramen: ČSÚ.

1701 - skupina cukr; ¹ od 1. 7. 2006 do 30. 6. 2007 ² od 1. 7. 2006 do 30. 9. 2007 (celkem 15 měsíců). ³ od 1. 10. 2007 do 30. 9. 2008. ⁴ až do roku 2005/06 od 1. 7. do 30. 6. příštího roku.

* od 1. 10. 2008 do 30. 4. 2009. ** Celkem za roky 2003 /04 až 2008/09.

Teritoriální rozdělení zahraničního obchodu s cukrem v ČR**Teritoriální rozdělení obchodu s cukrem po vstupu ČR do EU**

Komunitární obchod s cukrem (v rámci zemí EU) probíhá jako bezcelní obchod a jediným limitujícím faktorem jsou stanovené národní kvóty cukru pro danou zemi. To znamená, že každý členský stát smí uvést na trh EU v daném hospodářském roce jenom takové množství cukru, které odpovídá jeho stanovené kvótě. Takto změněné podmínky se zcela zásadně promítly i do změn v charakteru českého zahraničního obchodu s cukrem, kterému se otevřely nové možnosti především v rámci obchodu se zeměmi EU.

V současnosti se ČR nachází již v průběhu pátého hospodářského roku po vstupu země do EU. Zahraniční obchod ČR s cukrem je možno po vstupu do EU rozdělit zhruba na tři základní etapy:

V první etapě v letech 2004/05 až 2005/06 byly nejcharakterističtějšími rysem obchodu zvýšení dovozu i vývozu cukru. Nicméně vývoz cukru zaznamenal mnohem vyšší nárůst než dovoz. Výsledkem této skutečnosti bylo velmi výrazné navýšení aktivního salda zahraničního obchodu s cukrem. V roce 2005/06 bylo například aktivní saldo obchodu s cukrem téměř čtyřnásobně vyšší než v roce 2003/04 (před vstupem do EU). Dalším výrazným rysem této etapy byl i vysoký podíl vývozu cukru do třetích zemí. Například v roce 2005/06 byl podíl vývozu cukru do třetích zemí na celkovém vývozu 42,3 %.

Druhá etapa byla významně ovlivněna první fází reformy SOTC v zemích EU, která byla zahájena od roku 2006/07. Tato etapa probíhala v letech 2006/07 až 2007/08. V důsledku této reformy došlo k určitému i když ne příliš výraznému snížení vývozu cukru do zemí EU a zároveň ke zvýšení dovozu cukru ze zemí eurozóny. Oproti předchozímu období se významně snížilo aktivní saldo obchodu s cukrem. I přesto je prozatím aktivní saldo poměrně vysoké. Další výraznou změnou je dramatické snížení objemu vývozu cukru do třetích zemí, které poklesly na minimum. V důsledku nižší stanovené referenční ceny cukru v EU se snižuje postupně i průměrná obchodní cena cukru v rámci komunitárního obchodu.

Třetí etapa zahraničního obchodu s cukrem začala v roce 2008/09. Převážná část stanovených restrukturalizačních opatření v EU již byla provedena a důsledky snížení národní kvóty ČR se projevují i v zahraničním obchodu ČR s cukrem. Dále se budou zřejmě snižovat dodávky cukru z ČR do zemí EU, i když zatím ne příliš výrazně. Naopak se postupně zvyšují dodávky cukru ze zemí EU do ČR.

Společným rysem v průběhu všech tří etap je velmi nízký dovoz cukru ze třetích zemí v důsledku vysoké celní ochrany EU. Navíc ČR nemá již delší dobu žádnou rafinerii cukru, takže ani nedovází surový cukr v rámci stanovených preferenčních kvót EU.

Od roku 2004/05 bylo do ČR **dovezeno** celkem **321 245 t** cukru. Z tohoto množství bylo pouze **11 526 t** prokazatelně dovezeno ze třetích zemí (4 %) a **309 719 t** (96,4 %) z celkového množství byly dodávky cukru ze zemí EU. Průměrná cena cukru dováženého ze zemí EU byla za celé období **17,30 Kč/kg**. Nejvyšší dovozy cukru do ČR pocházejí ze sousedních zemí EU. Největší podíl na celkovém dovozu cukru do ČR má jednoznačně **Slovensko**. Celkem bylo z této země dovezeno v průběhu tohoto období **142 085 t** cukru, což představuje 50 % z celkového dovozu cukru. Další významné dodávky cukru pocházely z **Rakouska** (38 175 t) a **Německa**, celkem 29 270 t cukru. Významné byly i dodávky cukru z **Maďarska** (24 834 t) a **Polska** (32 048 t). Nicméně s výjimkou

Maďarska má ČR s těmito zeměmi vysoké aktivní saldo zahraničního obchodu s cukrem. V roce **2008/09** bylo v průběhu 7 měsíců (do 30. dubna 2009) do ČR dovezeno celkem **50 831 t** cukru. Nejvyšší dovoz byl zatím z Rakouska (12 230 t). Podle dosavadního průběhu se dá očekávat, že se významněji sníží dovoz cukru ze Slovenska. Vzhledem k výraznému snížení kvóty cukru v ČR a silné celní ochraně EU, se dá předpokládat, že v příštím období budou vzrůstat dovozy především z těch zemí EU, které mají ještě zachovánu poměrně vysokou kvótu (např. Německo a Polsko).

Od roku 2004/05 bylo z ČR **vyvezeno** celkem **997 279 t** cukru. O velkém významu vývozu cukru z ČR svědčí i vysoké aktivní **saldo** obchodní bilance, které již dosáhlo **671 886 t** cukru a ve finančním vyjádření to představuje **7 941,1 mil. Kč**. Na rozdíl od dovozu cukru byl zejména v prvních dvou letech po vstupu do EU významný i vývoz cukru do třetích zemí (především balkánské země), který za celé období činil celkem **196 516 t** (19,7 % z celkového vývozu). Nicméně od roku 2006/07 je vývoz cukru do třetích zemí pouze okrajový. Vývoz cukru do zemí EU byl tedy v množství **800 763 t** (80,3 %). Průměrná cena cukru vyváženého do zemí EU byly za celé období **16,81 Kč/kg**. Dokladem pro vysokou dynamiku vývozu cukru do zemí EU je i to, že s žádnou ze zemí EU nemá ČR zatím pasivní saldo obchodní bilance s cukrem. Nejvíce cukru bylo za celé období vyvezeno do **Rakouska**, celkem 248 170 t, do Německa (207 921 t) a na Slovensko celkem 177 374 t. Pokud se týká prognózy, tak zřejmě se bude snižovat vývoz především do zemí s vysokou kvótou cukru, tedy například Německa a Polska.

Pohyby cukru mezi zeměmi EU 25 a ČR a bilance obchodu cukru ČR se třetími zeměmi*

	Dovoz**				Vývoz**				Saldo*** celkem
	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	
Rakousko	11 571	4 901	8 072	12 230	38 807	46 287	61 384	55 517	209 301
Německo	2 132	1 371	13 819	8 752	72 668	30 034	32 107	11 469	179 969
Belgie	35	92	211	105	5 345	104	73	29	5 193
Itálie	590	20	33	20	22	268	0	0	3 756
Polsko	485	13 575	12 032	3 930	25 742	20 572	8 848	5 690	41 995
Slovensko	24 946	54 052	22 059	6 208	35 667	54 792	36 246	21 861	36 514
Maďarsko	1 157	5 143	8 100	8 908	7 937	2 183	3 356	1 013	1 507
Řecko	0	0	0	0	1 598	0	112	0	3 078
Ostatní země EU	183	2 266	2 263	10 420	20 232	7 272	2 792	4 260	22 028
EU 25 celkem	41 099	81 420	68 354	50 573	207 518	170 591	147 893	99 839	503 341
Komun. obchod¹	728,7	1 749,2	1 246,3	730,3	3 825,5	2 837,7	2 092,1	1 242,8	8 312,6
Průměr. cena EU	17,73	18,89	16,40	14,28	18,43	16,47	14,12	12,40	
Průměr 04 – 09				17,30				16,81	
Bez země původu	2 219	9 086	13 780	36	7 636	0	0	0	- 16 085
Třetí země	1 307	2 929	2 103	222	144 596	864	14	510	184 630
Třetí země + b.z.p.	3 526	12 015	15 883	258	152 232	864	14	510	168 545
Podíl z bilance %	7,9	12,9	18,9	0,5	42,3	0,5	0,0	0,5	25,1
z toho:									
Chorvatsko		-	875	-	67 197	-	-	-	66 322
Bosna		-	-	-	26 432	355	-	-	26 787
Makedonie		-	-	-	14 271	-	-	-	14 271
Bilance celkem(t)	44 625	93 435	84 237	50 831	359 750	171 455	147 907	100 349	671 886
Bilance celkem¹	788,3	1 749,2	1 246,3	730,3	4 989,3	2 837,7	2 092,1	1 242,8	7 941,1

Pramen: ČSÚ. ¹ Mil. Kč.

* cukr je uváděn tel quel (není přepočítán na hodnotu bílého cukru). ** Roky 2004/05 a 2005/06 od 1. 7. do 30. 6. příštího roku. Rok 2006/07 od 1. 7. do 30. 9. příštího roku (15 měsíců) a roky 2007/08 a 2008/09 od 1. 10. do 30. 9. příštího roku.

*** Roky 2004/05 až 2008/09.

Zahraníční obchod výrobků s obsahem cukru

Za výrobky s obsahem cukru se považují jednak výrobky s určitým obsahem přidávaného cukru anebo tzv. substituenty cukru. Tedy takové přípravky, které se používají jako náhradní sladidlo za bílý cukr. Z hlediska cukrovarnického průmyslu jsou významnější především substituenty cukru, protože jejich zvýšený dovoz může významně negativně ovlivňovat cukerní bilanci. Ve svém důsledku totiž mohou m.j. výrazně snižovat tuzemskou spotřebu cukru. Substituenty cukru jsou v EU stejně jako cukr pod poměrně vysokou celní ochranou, proto je dovoz realizován většinou ze zemí EU.

V podmínkách ČR má dovoz substituentů poměrně velký význam hlavně proto, že ze skupiny substituentů CN 1702, která představuje jednoznačně nejvyšší podíl na dovozu těchto komodit, se v ČR vyrábí pouze tekutý cukr. O této skutečnosti svědčí i vývoj salda obchodní bilance skupiny **1702**. V průběhu posledních šesti let již dosáhlo pasivní saldo bilance u těchto komodit hodnoty **278 172 t**. Na celkovém pasivním saldu výrobků s obsahem cukru se podílí tato skupina 73,3 %. Každoročně se nejvíce dováží izoglukózy CN 1702 4010 a 1702 6010. Nejvyšší dovoz izoglukózy byl realizován v roce 2007/08, kdy dosáhlo saldo pasivní hodnoty 82 360 t. Naopak v roce 2008/09 je zatím dovoz výrazně nižší, pouze 6 752 t. Proto se i celková bilance obchodu s výrobky s obsahem cukru v roce **2008/09** prozatím vyvíjí poměrně příznivě, pasivní saldo je pouze **15 260 t**. Izoglukóza se dováží do ČR především ze Slovenska a Maďarska, v posledních letech stoupal i dovoz z Belgie.

Z dlouhodobého pohledu (posledních šest let) jsou dále významné dovozy v rámci skupiny **CN 1806** – čokoláda a ostatní kakaové přípravky (pasivní saldo 66 092 t), **CN 1901** – přípravky z mouky a těsta (pasivní saldo 46 381 t), **CN 1905** – pekařské výrobky (pasivní saldo 33 076 t) a **CN 2106** – sirupy a potravinové přípravky (pasivní saldo 25 953 t). Naopak významné aktivní saldo obchodní bilance má ČR pouze u skupiny položek **CN 1704** – cukrovinky bez kaka. ČR vyváží převážně želé cukrovinky a dropsy.

Salda zahraničního obchodu s výrobky s obsahem cukru v letech 2003/04 až 2008/09 v t cukru*

		2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09 ¹	Celkem	% ²
0402	mléko, smetana s cukrem	728	103	609	17	-91	-52	1 314	-0,3
0403	mléč. výrobky s cukrem	-3 463	-3 897	-1 559	-5	-268	-315	-9 507	2,5
0404	mléč. výrobky ostat.	-222	-17	-20	570	205	-14	502	-0,1
0811	ovoce a ořechy mražené	-40	-48	-46	-45	-51	-28	-258	0,1
1702	ost. přírod. cukry a substit.	-29 214	-47 206	-44 519	-68 230	-82 360	-6 643	-278 172	73,3
1704	cukrovinky bez kaka	9 835	5 162	13 593	11 579	13 312	6 308	59 789	-15,8
1806	čokoláda, ost. kakaové výr.	-4 524	-8 377	-24 037	-19 409	-5 574	-4 171	-66 092	17,4
1901	přípr. z mouky, směsi, těsta	-6 002	-6 804	-7 606	-10 232	-9 703	-6 034	-46 381	12,2
1904	výr. z obilnin (pražené, atd)	-428	-266	-920	-292	-41	50	-1 897	0,5
1905	pekařské výrobky, pečivo	4 052	-10 499	-8 999	-7 114	-6 518	-3 998	-33 076	8,7
2006	ovoce, zelen. konzerv. cukr.	-460	-265	-141	-20	-3	-51	-940	0,2
2007	džemy, protlaky s cukrem	-881	-16	491	-401	-92	181	-718	0,2
2008	ovoce, ořechy, jin. uprav.	-2 013	-10 685	-1 851	-2 117	105	-1 652	-18 213	4,8
2009	ovoc. šťávy (i vinné mošty)	-3 090	-2 006	-3 821	-3 017	-2 427	-1 731	-16 092	4,2
2101	esence, výtahy z kávy, čaje	170	372	513	-1 239	-3 622	-407	-4 213	1,1
2103	omáčky, přípr., kořen. směs	641	900	477	469	476	352	3 315	-0,9
2105	zmrzlina, eskymo apod.	-1 014	-1 840	-2 718	-2 749	-2 442	-1 212	-11 975	3,2
2106	sirupy a potravin. přípr. ost.	3 790	-5 581	-9 911	-6 582	-4 875	-2 794	-25 953	6,8
2202	miner. vody a sod. s cukr. ³	3 434	8 420	2 249	-	-	-	14 103	-3,7
2205	vermut a desertní vína	-	-	-	-	-	-	-	-
2208	alkoh., destil. (pod 80% líh)	-19	56	760	-	-	-	797	-0,2
	Celkem	-36 819	-82 485	-87 466	-108 865	-48 362	-15 260	-379 257	

Pramen: Celní statistika ČSÚ.

Pozn: roky jsou počítány vždy od 1. 10. do 30. 9. příštího roku. ¹ Do 31. 3. 2008. ² Podíl z celkového salda všech výrobků.

³ Není již monitorován obsah cukru u skupin položek 2202, 2205 a 2208.

TABULKOVÁ PŘÍLOHA**Definitivní výsledky cukrovarnické kampaně v jednotlivých zemích SRN v roce 2008/09**

Spolková země	Výměra	Výnos	Sklizeň	Cukernatost	Výnos bílého cukru	Produkce bílého cukru	Index produkce 08/09 ku 05/06
	ha	t/ha	1 000 t	%	t/ha	t	
Baden-Württemberg	16 890	67,1	1 005,272	17,94	10,658	161 343	0,90
Bayern	61 133	69,9	4 351,115	17,92	11,144	692 244	0,99
Brandenburg	7 241	47,5	520,364	18,58	7,507	85 231	0,84
Hessen	14 681	64,3	512 799,000	18,61	10,592	85 101	0,39
Mecklenburg-Vorpommern	21 995	55,6	1 080 732,000	17,74	8,530	167 274	0,69
Niedersachsen	100 936	62,3	6 049,796	18,08	9,787	938 018	0,92
Nordrhein	47 911	65,6	3 255,313	17,76	9,981	495 618	0,89
Westfalen	9 472	67,7	985 589,000	18,20	11,092	162 333	1,06
Rheinland-Pfalz	17 194	61,0	1 404,860	18,29	9,861	227 955	1,04
Sachsen	12 670	60,6	-	-	10,010	-	-
Sachsen-Anhalt	38 935	60,0	3 836 743,000	18,07	9,736	623 273	0,97
Schleswig-Holstein	6 302	60,4	-	-	6,822	-	-
Thüringen	8 474	56,2	-	-	9,156	-	-
SRN celkem	363 834	63,2	23 002 583,000	18,04	10,000	3 638 390	0,90

Pramení: FO Licht č. 9, r. 2009